

Nr 6.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 30 maj 1911.

— — — — Andra kammaren den 30 maj 1911.

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr 6, 44, 86, 90, 94, 96, 103 och 110 samt memorial nr 38.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Bihang till Riksd. prot. 1911. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 6 Häft. (Nr 6.) 1

Ordinarie anslag.

Regeringsrätten.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari innevarande år aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t under sjätte hufvudtiteln i punkten 1 föreslagit Riksdagen att godkänna sådan ändring i den år 1909 för regeringsrättens vaktmästare fastställda aflöningsstat, att förste vaktmästarens lön förklaras kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt vaktmästarens lön ej blott efter 5 år med 100 kronor, utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämma enahanda villkor, som för tillträde till förut medgifven sådan förhöjning blifvit stadgade.

I enlighet med hvad Riksdagen angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel beslutat i fråga om ändrade bestämmelser om ålderstillägg åt högsta domstolens vaktmästare har Riksdagen godkänt sådan ändring i den år 1909 för regeringsrättens vaktmästare fastställda aflöningsstat, att förste vaktmästarens lön förklarats kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt vaktmästarens lön ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämt enahanda villkor, som för tillträde till förut medgifven sådan förhöjning blifvit stadgade.

Landsstaterna i länen.

2:o) Under punkt 2 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att godkänna sådan ändring i den år 1908 för tjänstemän och betjante vid länsstyrelserna fastställda aflöningsstat, att lönen för de därå uppförda vaktmästare förklaras kunna höjas ej blott efter 5 år med 100 kronor, utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifven aflöningsförhöjning bestämna enahanda villkor, som för tillträde till förut medgifven sådan förhöjning blifvit stadgade.

Riksdagen har godkänt sådan ändring i den år 1908 för tjänstemän och betjante vid länsstyrelserna fastställda aflöningsstat, att lönen

för de därå uppförda vaktmästare förklarats kunna höjas ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifven aflöningsförhöjning bestämt enahanda villkor, som för tillträde till förut medgifven sådan förhöjning blifvit stadgade.

3:o) Uti punkt 3 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att anslaget till landsstaterna i länen måtte, med anledning af de i statsrådsprotokollet öfver civildepartementsärenden den 13 januari 1911 omförmälda boställens indragning, höjas med 1,665 kronor.

Riksdagen har med anledning af de i statsrådsprotokollet öfver civildepartementsärenden den 13 januari 1911 omförmälda boställens indragning, höjt anslaget till landsstaterna i länen med 1,665 kronor.

Genom hvad Riksdagen under denna punkt beslutat, kommer anslaget till landsstaterna i länen (däraf 193,000 kronor reservationsanslag) att höjas från 3,066,970 kronor till 3,068,635 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstaten.

4:o) Eders Kungl. Maj:t, som under punkt 4 i denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att i afvaktan å den proposition angående löne-reglering för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, Eders Kungl. Maj:t skulle aflåta till Riksdagen, tills vidare förslagsvis beräkna en höjning af anslagstiteln till väg- och vattenbyggnadsstaten (däraf två särskilda reservationsanslag till expenser för allmänna arbeten och till vägundersökningar, hvarterda å 45,000 kronor) med 60,000 kronor eller från 179,400 kronor till 239,400 kronor, har sedermera uti en den 7 april innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 196) under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att

dels godkänna det i statsrådsprotokollet intagna förslag till aflöningsstat för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen jämte därunder lydande distrikts-tjänstemän, att tillämpas från och med år 1912, äfvensom de i protokollet angifna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i samma stat upptagna aflöningsförmåner,

dels förklara,

att enhvar, som med eller efter ingången af år 1912 tillträder ordinarie befattning i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen eller i väg- och vattenbyggnadsdistrikten, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser samt

att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen eller i väg- och vattenbyggnadsdistrikten, hvilka icke före den 1 november 1911 anmäla, att de vilja öfvergå till den nya aflöningsstaten samt underkasta sig de för aflönings åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänstnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem,

dels höja det i riksstatens anslag till väg- och vattenbyggnadsstaten ingående aflöningsanslaget till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen jämte därunder lydande distriktstjänstemän från 86,400 kronor med 47,600 kronor eller sålunda till 134,000 kronor,

dels till förstärkning af arbetskrafterna hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen under år 1911, utöfver det af Riksdagen för samma år för ändamålet beviljade anslaget å 15,400 kronor, å extra stat för år 1912 anvisa 5,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under år 1911 af tillgängliga medel utanordna beloppet,

och dels för anordnande af inspektion å enskilda järnvägars rullande materiel på extra stat för år 1912 anvisa 6,000 kronor att för ändamålet ställas till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förfogande.

Riksdagen har vid pröfning af frågan om löneroglering för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen jämte därunder lydande distriktstjänstemän i likhet med departementschefen fäst sin uppmärksamhet å den omgång, som är förenad med handläggningen af de ärenden, hvilka enligt nu gällande bestämmelser beredas gemensamt af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt landtbruksstyrelsen, och håller jämväl för sin del före, att en förenkling och besparing af arbetskrafter otvifvelaktigt skulle vinnas, om dessa ärenden bereddades uteslutande af det ena ämbetsverket. Då emellertid fråga härom redan är föremål för särskilda utredningar, har Riksdagen icke velat föregripa desamma, utan allenast velat uttala önskvärheten däraf, att vid frågans utredning måtte fästas tillbörlig uppmärksamhet å den besparing i förrättningskostnader, som skulle vinnas, om den besiktning af de till ämbetsverkens gemensamma handläggning hörande afdiknings-, odlings- och frostminskningsföretag, som nu verkställes af de under väg- och vattenbyggnadsstyrelsen lydande distriktstjänstemännen, öfverlämnades åt landtbruksingenjörerna, hvilkas tjänstgöringsdistrikt äro af vida mindre omfattning än de förenämnda distriktstjänstemännens. Visserligen skulle dessa ärendens öfverflyttande till ensam beredning af landtbruksstyrelsen komma att medföra en viss förändring

med afseende å de distriktstjänstemännen åliggande skyldigheter, men då förändringen i allt fall torde blifva af ringa betydelse, har Riksdagen icke ansett nödvändigt att göra den nu ifrågasatta löneregleringen beroende af dessa utredningar. Vid sådant förhållande och då det icke heller synes föreligga några andra skäl att längre uppskjuta denna lönerglering, har Riksdagen ansett densamma nu böra upptagas till ompröfning.

Vid den närmare granskning, som Riksdagen ägnat Eders Kungl. Maj:ts särskilda förslag i ämnet, har hvad Eders Kungl. Maj:t däri föreslagit icke gifvit Riksdagen anledning till någon anmärkning.

Såsom förutsättning för tillämpning af den blifvande aflöningsstaten för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen torde emellertid, i likhet med hvad som i allmänhet skett i fråga om de nyreglerade ämbetsverken, böra uppställas, att samtliga ordinarie tjänst innehafvare skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst sex timmar hvarje söckendag.

I sammanhang härmed har Riksdagen emellertid velat framhålla, att Riksdagen, i likhet med lönereglerningskommittén, fäst sin uppmärksamhet å den uti § 12 af gällande taxa på arfvode för förrättningar, som verkställas af tjänstemännen i väg- och vattenbyggnadsdistrikten, meddelade bestämmelsen, enligt hvilken dagarfvode för biträde åt förrättningsmannen skall, då sådant dagarfvode är medgifvet, utgå med 13 kronor, om biträdet är distriktsingenjör eller officer i väg- och vattenbyggnadskåren, men med högst 9 kronor, om biträdet är annan af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkänd ingenjör. Riksdagen, som, lika med kommittén, funnit det olämpligt, att dagarfvodet utgår med högre belopp, om biträdet är officer i väg- och vattenbyggnadskåren än om han, frånsedt distriktsingenjör, är annan af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkänd ingenjör, förutsätter, att en ändring härutinnan kommer till stånd i samband med en blifvande omarbetning af arfvodestaxan för distriktstjänstemännen.

Slutligen har Riksdagen, som inhämtat, att fråga föreligger om upphäfvande af väg- och vattenbyggnadskåren, funnit sig böra framhålla, att Riksdagen, jämväl för det fall att ett dylikt upphäfvande icke skulle komma till stånd, ansett det böra ifrågasättas, huruvida icke sambandet mellan vissa officersbeställningar vid väg- och vattenbyggnadskåren samt vissa beställningar vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen eller därunder lydande distriktsförvaltningar bör upphöra.

På grund af hvad sålunda förekommit har Riksdagen

dels godkänt följande aflöningsstat för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen jämte därunder lydande distriktstjänstemän, att tillämpas från och med år 1912:

	K r o n o r.				
	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Orts- tillägg.	Summa.	
Öfverdirektören och chefen.....	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 byråchef och ledamot.....	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 " " " ".....	5,000	2,500	600	8,100	
1 byrådirektör och ledamot.....	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 förste byråingenjör.....	3,600	1,800	400	5,800	
1 " " " ".....	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 byråingenjör.....	2,200	1,500	300	4,000	
2 byråingenjörer.....	4,400	3,000	600	8,000	
1 notarie.....	2,200	1,500	300	4,000	
1 registrator, tillika aktuarie ...	2,200	1,500	300	4,000	
1 revisor och bokhållare.....	2,200	1,500	300	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
1 kvinnligt biträde.....	600	450	150	1,200	
4 kvinnliga biträden.....	2,400	1,800	600	4,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 förste vaktmästare.....	900	450	150	1,500	
1 vaktmästare.....	700	350	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 " ".....	700	350	150	1,200	
Till arfvoden åt ingenjörbiträden och amanuenser, gratifikation- ationer åt extra tjänstemän och extra vaktmästare, godtgörelse åt tillfälliga rit- och skrif- biträden samt vikariatsersätt- ningar.....	—	—	—	26,500	
1 distriktschef.....	3,000	—	—	3,000	
5 distriktschefer.....	15,000	—	—	15,000	
1 distriktsingenjör.....	1,500	—	—	1,500	
7 distriktsingenjörer.....	10,500	—	—	10,500	
Summa	—	—	—	134,000	

Anm. 1. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej utgå till honom äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

Anm. 2. Pensionsunderlaget för distriktschef skall utgöra 4,000 kronor och för distriktsingenjör 2,000 kronor.

dels beslutat, att under denna aflöningsstat skall införas följande bestämmelse:

Denna aflöningsstat träder i kraft den 1 januari 1912 under förutsättning, att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelat föreskrift därom att samtliga ordinarie tjänsteinnehafvare vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst sex timmar hvarje söckendag;

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i aflöningsstaten upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

A) beträffande ordinarie befattningshafvare i styrelsen:

att innehafvare af ordinarie befattning i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågavarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroy förse dt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår chef eller ledamot, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att befattningshafvare i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen icke får

åtaga sig byggnadsarbetens utförande på entreprenad eller mottaga anställning i entreprenörs tjänst;

att tjänsteman i första lönegraden är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom graden, där väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, till befordrande af arbetets oafbrutna gång, finner honom lämplig och behöflig;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej pröfvas skäligt låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras till följd af tjänsteresor eller för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, bestrida densamma, mot åtnjutande i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men eljest af däremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att emellertid, därest ledamot af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till följd af tjänsteresa eller för handläggning af särskilda ärenden är under allenast några få, högst fyra dagar, hindrad att sköta sin befattning, tjänsteman af lägre grad skall vara pliktig att utan särskild ersättning sköta de till ledamotsbefattningen hörande löpande göromål;

att därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att kvinnligt biträde, som vid den nya statens ikraftträdande är anställt hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och antages till biträde å denna stat, äger att för åtnjutande af löneförhöjning räkna sig till godo den tid, biträdet därförinnan innehaft stadig anställning hos styrelsen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att semester årligen må, när sådant kan ske utan hinder för göromålen behöriga gång, åtnjutas af öfverdirektören, byråcheferna, byrådirektören och förste byråingenjörerna en hvar under en och en half månad samt af byråingenjörerna, notarien, registratorn, revisorn och bokhållaren samt de kvinnliga biträdena enhvar under en månad;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid af året, som af öfverdirektören bestämmes, begagna sig af semester;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägg utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att afgå från tjänsten äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

B) beträffande de ordinarie tjänstemännen i väg- och vattenbyggnadsdistrikten:

att distriktschef och distriktsingenjör skola vara underkastade såväl den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet, jämväl utom sitt distrikt, eller jämkning i åligganden, som ock den reglering af tjänstgöringsområde, som kunna varda föreskrifna;

att med ordinarie befattning som distriktschef eller distriktsingenjör icke må förenas annan tjänstebefattning eller uppdrag, som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, efter pröfning, finner inverka hinderligt för tjänstgöringen såsom distriktschef eller distriktsingenjör; åliggande det distriktschef eller distriktsingenjör, innan han åtager sig annan tjänstebefattning eller uppdrag, att göra anmälan i ämnet hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen;

att distriktschef eller distriktsingenjör icke får åtaga sig byggnadsarbetens utförande på entreprenad eller mottaga anställning i entreprenörs tjänst;

att distriktschef eller distriktsingenjör, som åtnjuter tjänstledighet, skall till vikarien afstå det arfvode enligt taxa, hvilket belöper å de af vikarien verkställda tjänstegöromål;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver arfvode enligt taxa, hvarom nyss är stadgadt, afstå så mycket af lönen, som erfordras för befattningens uppehållande eller eljest pröfvas skäligen;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej väg- och vattenbyggnadsstyrelsen finner skäligen låta honom uppbära något däraf;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall lönen utgår till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgad; dock att tjänstinnehafvare skall vara pliktig underkasta sig de förändrade bestämmelser, som kunna varda meddelade i afseende å de för rätt till hel pension stadgade lefnads- och tjänstår och den därpå grundade skyldighet att från tjänsten afgå; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, omreglering af extra inkomster, som kunna åtfölja distriktschefs- eller distriktsingenjörsbefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarar,

att enhvar, som med eller efter ingången af år 1912 tillträder ordinarie befattning i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen eller i väg- och vattenbyggnadsdistrikten, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser samt

att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen eller i väg- och vattenbyggnadsdistrikten, hvilka icke före den 1 november 1911 anmäla, att de vilja öfvergå till den nya aflöningsstaten samt underkasta sig de för aflönings åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels höjt det i riksstatsanslag till väg- och vattenbyggnadsstaten ingående aflöningsanslaget till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen jämte därunder lydande distriktstjänstemän från 86,400 kronor med 47,600 kronor eller sålunda till 134,000 kronor;

dels till förstärkning af arbetskrafterna hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen under år 1911, utöfver det af Riksdagen för samma år för ändamålet beviljade anslaget å 15,400 kronor, å extra stat för år 1912 anvisat 5,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under år 1911 af tillgängliga medel utanordna beloppet; samt

dels för anordnande af inspektion å enskilda järnvägars rullande materiel på extra stat för år 1912 anvisat 6,000 kronor att för ändamålet ställas till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förfogande.

Postverket.

5:o) Under punkt 5 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen att förklara, att det i riksstaten upptagna anslaget till postverket, för år 1911 förslagsvis bestämdt till 21,690,000 kronor att utgå direkt af postmedlen, skall ur riksstaten utgå.

Öfver denna framställning, som af Riksdagen bifallits, anmäler Riksdagen i annan skrifvelse sitt beslut.

Telegrafverket.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte förklara, att det i riksstaten upptagna anslaget till telegrafverket, för år 1911 förslagsvis bestämdt till 13,020,000 kronor att utgå direkt af telegrafmedlen, skall ur riksstaten utgå.

Öfver denna framställning, som af Riksdagen bifallits, anmäler Riksdagen i annan skrifvelse sitt beslut.

Medicinalstyrelsen med dithörande stater.

Medicinalstyrelsen.

7:o) Under punkt 7 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen att dels godkänna det enligt statsrådsprotokollet öfver civildepartementsärenden den 13 januari 1911 tillstyrkta förslag till aflöningsstat för medicinalstyrelsen att tillämpas från och med år 1912, äfvensom de i statsrådsprotokollet angifna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i samma stat upptagna aflöningsförmåner; dels förklara, ej mindre att enhvar, som med eller efter ingången af år 1912 tillträder befattning i medicinalstyrelsen, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser, än äfven att de förutvarande innehafvare af befattningar i medicinalstyrelsen, hvilka

icke före den 1 november 1911 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i gällande lag angående civila tjänst-innehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem; dels medgifva, att, därest tillförordnade medicinalrådet, öfverläkaren vid Västerviks hospital Gustaf Richard Stenbeck utnämnes till medicinalråd och byråchef å den nya staten, han må för åtnjutande af löneförhöjning räkna sig till godo den tid, han därförinnan på grund af nådigt förordnande uppehållit medicinalrådsämbete, samt att extra vaktmästare, som vid den nya statens ikraftträdande är anställd hos medicinalstyrelsen och antages till vaktmästare å denna stat, äger att för åtnjutande af löneförhöjning räkna sig till godo den tid, han därförinnan tjänstgjort såsom extra vaktmästare mot ersättning från särskildt af Eders Kungl. Maj:t och Riksdagen anvisadt anslag; dels ock höja det i riksstaten uppförda anslaget till medicinalstyrelsen från 95,550 kronor med 42,050 kronor eller sålunda till 137,600 kronor.

Enligt hvad Riksdagen i särskild skrifvelse anmält har denna framställning icke af Riksdagen bifallits.

Statsmedicinska anstalten.

8:o) Under punkt 8 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva, att arfvodet till assistenten vid statsmedicinska anstaltens medicinskt-bakteriologiska afdelning må från och med år 1912 höjas från 2,000 kronor till 3,000 kronor, dock att förmånen af fri bostad skall bortfalla, samt för sådant ändamål höja anslaget till statsmedicinska anstalten från 54,200 kronor med 1,000 kronor till 55,200 kronor.

Riksdagen, som finner den föreslagna arfvodesförhöjningen åt ifrågasvarande assistent skälig, har medgifvit, att arfvodet till assistenten vid statsmedicinska anstaltens medicinskt-bakteriologiska afdelning må från och med år 1912 höjas från 2,000 kronor till 3,000 kronor, dock att förmånen af fri bostad skall bortfalla, samt för sådant ändamål höjt anslaget till statsmedicinska anstalten från 54,200 kronor med 1,000 kronor till 55,200 kronor.

Förste provinsialläkare och provinsialläkare.

9:o) Under punkten 9 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att dels godkänna det enligt statsrådsprotokollet öfver civildepartementsärenden den 13 januari 1911 tillstyrkta förslag till aflöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare, att tillämpas från och med år 1912, äfvensom de uti statsrådsprotokollet angifna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i samma stat upptagna aflöningsförmåner; dels förklara, att enhvar, som med eller efter ingången af år 1912 tillträder befattning såsom förste provinsialläkare eller provinsialläkare, skall vara pliktig att underkasta sig ofvannerörda villkor och bestämmelser, samt att de förutvarande innehafvare af befattningar såsom förste provinsialläkare eller provinsialläkare, hvilka icke före den 1 november 1911 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föränledes af bestämmelserna i gällande lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem; dels ock upptaga det under anslaget till medicinalstyrelsen med dithörande stater uppförda anslaget till provinsialläkarna under förändrad rubrik till »förste provinsialläkarna och provinsialläkarna» samt höja detsamma från 399,300 kronor med 490,500 kronor till 889,800 kronor.

I sammanhang med förevarande förslag har Riksdagen till behandling förehaft en till Riksdagen den 13 januari 1911 aflåten proposition, nr 32, däri Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag begärt Riksdagens yttrande öfver ett propositionen bilagdt förslag till ändringar i gällande taxa för arfvode åt vissa i civil tjänst anställda läkare för enskild sjukvård och för intyg, meddelade på enskild begäran, äfvensom för tjänstförrättningar, verkställda enligt gällande instruktion eller myndighets uppdrag; samt förklarat sig vilja efter emottagande af Riksdagens svar, företaga den slutliga pröfningen af samma förslag och förordna om utfärdande af ny författning i ämnet.

Det propositionen bilagda förslaget till ändringar i taxan är af följande lydelse.

Förslag till ändringar i gällande taxa för arfvode åt vissa i civil tjänst anställda läkare för enskild sjukvård och för intyg, meddelade på enskild begäran, äfvensom för tjänstförrättningar, verkställda enligt gällande instruktion eller myndighets uppdrag.

A. För enskild sjukvård och på enskild begäran meddelade intyg.

§ 1.

1. *Förste provinsialläkare, som tillika är provinsialläkare, provinsial-, extra provinsial- eller biträdande provinsialläkare, eller vikarie för sådan läkare äger att för enskild sjukvård, som inom distriktet lämnas, äfvensom för intyg, som på enskild begäran meddelas, erhålla arfvode och i särskilda fall reseersättning enligt här nedan gifna bestämmelser, där ej högre arfvode erbjudes.*

2. *När i denna taxa lämnas fritt åt läkaren att mellan vissa angifna gränser själf bestämma arfvodets belopp, skall han härvid taga hänsyn så väl till sjukdomsfallets natur samt det arbete, läkaren därpå måst nedlägga, som ock till den betalningsskyldiges förmåga att utgöra arfvodet, dock må af personer i ringa förmögenhetsvillkor, såsom stat- eller annat tjänstfolk och andra med dessa i ekonomiskt hänseende likställda, under alla förhållanden endast det lägsta beloppet fordras.*

§ 2.

1. *Rådfrågas läkaren i sin bostad eller annorstädes, utgår arfvodet för rådfrågningen, vare sig recept af läkaren meddelas eller icke, med 1—3 kronor. För förnyelse af recept utan särskild rådfrågning utgör arfvodet 50 öre.*

2. *Det i mom. 1 bestämda arfvode för rådfrågning utgår icke vid sjukbesök, hvarom här nedan stadgas; och må sådant arfvode ej heller beräknas, därest vid sjukbesök på afstånd från läkarens bostad öfver-skjutande en half mil läkaren rådfrågas af någon, som tillhör samma hushåll som den sjuke.*

§ 4.

Öfverstiger vid sjukbesök väglängden till den sjuke från läkarens bostad eller annat ställe inom distriktet, därifrån resan anträdes, två kilometer, utgår arfvodet, för besök på afstånd ej öfverstigande en half mil, med 5 kronor samt, för besök på längre afstånd, med ytterligare

1 krona 50 öre—3 kronor för hvarje öfverskjutande börjad half mil intill fyra mil och därefter med 1 krona 50 öre för hvarje öfverskjutande börjad mil af väglängden till den sjuke, utan rätt för läkaren till särskildt arfvode för återfärden.

§ 6.

1. Begagnar läkaren, där han ej med skjuts befordras, för resa vid sjukbesök på afstånd öfverstigande två kilometer eller för del af sådan resa, järnväg eller ångfartyg, eller måste vid besök på sådant afstånd vägen eller någon del däraf tillryggaläggas på båt, till häst eller till fots, skall arfvodet för besöket beräknas efter den tid, som för färden åtgår, sålunda att arfvodet utgår med 2—3 kronor för hvarje börjad timme, intill tio timmar, och för längre tid med 1 krona för hvarje börjad timme, dock att arfvodet för sådan resa icke i något fall må understiga 5 kronor; skolande denna beräkningsgrund tillämpas jämväl om skjuts jämte något af nu nämnda fortskaffningssätt användes. Vid bestämmandet af den tid, som för färden åtgått, inberäknas äfven den tid läkaren måst under färden afvakta järnvägs- eller ångfartygslägenhet; ägande dock den betalningsskyldige att, där han vill undgå kostnaden för väntetid under hemfärden, själf ombesörja läkarens fortskaffning till hans hem. Däremot inberäknas icke den tid, som åtgår för *nattlogi*, som i mom. 2 sägs.

2. Vid resa, hvarom i denna paragraf förmäles, tillkommer läkaren utom arfvode äfven reseersättning för färd på järnväg efter afgift för plats i första klassens vagn och för färd på ångfartyg efter afgift för enkel hyttplats eller, när hytt ej förekommer, en salongsplats; börande, därest läkaren måste själf ombesörja färd med båt, häst eller skjuts, honom ersättas stadgad eller, där taxa icke finnes, betingad lega. Har läkaren haft utgift för transport af reseeffekter eller, vid sjukbesök på afstånd öfverstigande fyra mil, för nattlogi, skall sådan utgift honom godtgöras.

§ 7.

1. Varder läkaren under resa för ett sjukbesök anmodad att efter besöket med afvikande från eller fortsättning af vägen besöka annan sjuk, skall för hvarje sådant ytterligare sjukbesök arfvode, efter de i § 3 mom. 1, § 4 och § 6 mom. 1 stadgade grunder, utgå såsom för ny resa; och vare den, som kallat läkaren till det senare besöket, skyldig att, vid afvägen eller där den nya vägen börjar, *antingen* hämta läkaren samt ombesörja hans hemfärd *eller ock utgifva reseersättning efter ofvan stadgade grund*.

2. Skall, då flera *på förhand aftalade* sjukbesök i ett sammanhang företagas, läkarens arfvode, enligt hvad i § 6 sägs, för något eller några af besöken beräknas efter tid, gäller samma beräkningsgrund för hela reseturen, *dock så att för hvarje sjukbesök ett arfvode af minst 3 kronor utgår*; skolande arfvodet mellan de betalningsskyldiga fördelas efter den tid, som åtgått för färden till och från hvarje särskildt sjukbesök, och svare hvar för den hämtningsskyldighet eller reseersättning, som efter ofvan stadgade grunder på honom belöper.

§ 8.

För läkarens biträde vid barnförlossning skall, utöfver förut stadgade arfvode och reseersättning, där sådan ifrågakommer, betalas ytterligare arfvode från och med 5 kronor till och med 25 kronor.

§ 11.

1. Har kommun åtagit sig att betala läkarevård för vissa fattiga eller mindre bemedlade medlemmar af kommunen och företes inför läkaren därom af kommunalnämnds ordförande utfärdadt intyg, utgår arfvodet för all sådan läkarvård *med endast tre fjärdedelar af det här ofvan för hvarje särskildt fall stadgade lägsta arfvodesbelopp*.

2. Varder läkaren till sådant sjukbesök, som i mom. 1 afses, ej hämtad, må resa på kommunens bekostnad af läkaren företagas, endast såvida medgifvande därtill af kommunalmyndigheten lämnats.

3. För likvids erhållande i fall, hvarom i denna paragraf sägs, äger läkaren att, med bifogande af lämnade intyg, kvartalsvis till kommunalmyndigheten ingifva räkning å läkaren tillkommande arfvode och reseersättning.

Med anledning af en inom Riksdagen väckt motion anhöll Riksdagen i skrifvelse den 17 maj 1903, att Kungl. Maj:t måtte dels låta utreda, i hvad mån den nuvarande läkardistriktsindelningen i riket vore otidsenlig och olämplig, dels låta uppgöra förslag till omreglering af denna distriktsindelning i afsikt att bättre än hittills främja hälso- och sjukvården å landsbygden, dels ock vidtaga de åtgärder, som af en sådan utredning och af ett sådant förslag kunde föranledas. Sedan Kungl. Maj:t i följd af denna Riksdagens skrifvelse tillsatt en kommitté med uppdrag att verkställa den sålunda äskade utredningen samt därefter till Kungl. Maj:t inkomma med förslag i ämnet, afgaf kommittén sitt betänkande den 17 juli 1907. På detta betänkande är Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag i hufvudsak grundadt. Då kommittén byggt sitt förslag till läkarväsendets ordnande på de grunder, som för när-

varande äro bestående, har också det kungliga förslaget blifvit till sina hufvudprinciper fotadt på samma grunder, och är det nya, som innefattas i såväl kommitténs som Eders Kungl. Maj:ts förslag, hufvudsakligen: förste provinsialläkar- och provinsialläkartjänsternas fullständiga särskiljande från hvarandra, utom i vissa mindre län, väsentlig ökning af provinsialläkarnas antal samt förändrade lönestater för förste provinsialläkare och provinsialläkare.

Hvad då till en början vidkommer organisationen af förste provinsialläkartjänsterna har Eders Kungl. Maj:t såsom nämnts i princip föreslagit dessa befattningars fullständiga särskiljande från provinsialläkartjänsterna. Det arbete för den allmänna hälsovården, som enligt förslaget skulle tillkomma förste provinsialläkarna, har nämligen synts vara alltför omfattande och betungande för att, utan ettderas åsidosättande, kunna förenas med provinsialläkarens jämväl maktpåliggande arbete i den enskilda sjukvårdens tjänst. Emellertid har Eders Kungl. Maj:t liksom ock kommitténs majoritet, med hänsyn i främsta rummet till den afsevärda kostnad ett sådant till fullo genomfördt särskiljande skulle medföra, ansett denna reform lämpligen böra tills vidare begränsas till de län, där behovet af själfständiga förste provinsialläkarbefattningar visat sig mest påfallande. Efter jämförelse mellan rikets samtliga län och med afseende fäst å förste provinsialläkarnas ämbetsverksamhet, hafva länen uppdelats i två grupper, den ena omfattande 16 större och ur läkarsynpunkt mera svårskötta län och den andra 8 mindre och mera lättskötta. I de till förra gruppen hörande län, nämligen Stockholms, Östergötlands, Jönköpings, Kalmar, Kristianstads, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Älfsborgs, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Kopparbergs, Gäfneborgs, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län har reformen ansetts ej längre kunna undanskjutas, under det att den beträffande de 8 återstående länen ansetts kunna tills vidare anstå.

I detta afseende hade inom kommittén två ledamöter reserverat sig, under yrkande att särskiljandet skulle utsträckas till samtliga förste provinsialläkardistrikt, af hvilka dock vissa skulle bildas genom sammanförande af två län till ett distrikt.

Då Riksdagen, som är af den mening, att arbetet såväl för den allmänna hälsovården som för den enskilda sjukvården är af alltför stor betydelse för att få i något afseende åsidosättas, jämväl delar den af departementschefen uttalade uppfattning angående svårigheten att utan ettdera arbetets tillbakasettande förena förste provinsialläkarens och provinsialläkarens åligganden, anser sig Riksdagen följaktligen böra i princip godkänna Eders Kungl. Maj:ts förslag att särskilja dessa tjänster.

Förenämnda reservanter i kommittén hafva äfven sökt göra gällande lämpligheten af ett förbud för förste provinsialläkarna att utöfva enskild praktik, en uppfattning som emellertid ej delats vare sig af medicinalstyrelsen, som framhållit, att ett dylikt förbud skulle kunna leda till dessa läkares trakasserande för helt tillfälligt och jämväl lofvärdt utöfvande af läkaryrket, eller af departementschefen, som ansett det ifrågasatta förbudet så mycket mindre lämpligt, som förste provinsialläkaren just genom att utöfva enskild praktik i den omfattning, hans hufvudsakliga tjänstäligganden sådant medgifva, blefve bättre i tillfälle att skaffa sig ingående kännedom om befolkningens lefnadsförhållanden och vanor, något som gifvetvis vore af stor betydelse för honom i hans ämbetsutöfning såsom målsman för den allmänna hälsovården. De skäl som sålunda anförts mot det ifrågasatta förbudet hafva syntes Riksdagen väl grundade.

I fråga om förste provinsialläkarinstitutionen är det egentligen endast i ännu ett afseende, som olika meningar gjort sig gällande, nämligen i fråga om skyldighet för förste provinsialläkaren att verkställa de i lagen angående minderårigas och kvinnors användande till arbete i industriellt yrke den 17 oktober 1900 föreskrifna, årligen återkommande besiktningarna å minderåriga vid arbetsplatserna. Kommittén hade föreslagit skyldighet för förste provinsialläkarna att efter Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes förordnande verkställa dylika besiktningar. Detta kommitténs förslag har rönt motstånd. Man har nämligen velat göra gällande, att ifrågavarande besiktningar till följd af de med desamma förenade långa resor skulle blifva för förste provinsialläkaren alltför tidsödande äfvensom att de, med hänsyn till det obetydliga utbyte beträffande ökad kunskap och erfarenhet, som de gifve, innebure ett ödslande med dyrbar och på annat håll inom tjänsten erforderlig kraft. Departementschefen, som anslutit sig till kommitténs förslag, har därvid framhållit den stora fördelen af, att dessa besiktningar i så stor utsträckning som möjligt utfördes af samme läkare, äfvensom anført, att, då förordnande angående ifrågavarande besiktningar meddelades af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, det ej behöfde befaras att sådant uppdrag lämnades en förste provinsialläkare, hvars tid ej medgifve arbetets utförande. Jämväl i detta afseende finner Riksdagen skäl biträda departementschefens mening.

Hvad därefter vidkommer provinsialläkartjänsterna innefattar det af Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget den förändring, att antalet sådana tjänster skulle ökas med 50 eller från 139 till 189, och skulle detta antal fördela sig på de särskilda länen på följande sätt:

L ä n.	Folkmängd den 31 dec. 1909.	Areal i kvadratmil	Antal provinsialläkardistrikt.		
			För närvarande.	Enligt kommitténs förslag.	Enligt departements- chefens förslag.
Stockholms	220,152	78,44	5	8	8
Uppsala	127,561	53,13	4	3	3
Södermanlands	175,861	68,06	8	7	8
Östergötlands	291,507	110,46	6	9	9
Jönköpings	213,072	115,22	6	7	7
Kronobergs	158,226	99,10	4	6	6
Kalmar	228,066	115,43	9	10	10
Gottlands	54,849	31,60	3	3	3
Blekinge	149,625	31,14	3	4	4
Kristianstads	226,710	63,46	6	7	7
Malmöhus	370,116	48,29	5	7	7
(utom staden Malmö)					
Hallands	147,308	49,21	3	4	4
Göteborgs och Bohus	211,257	50,47	6	7	7
(utom Göteborgs stad)					
Älfsborgs	286,429	127,29	8	11	12
Skaraborgs	240,779	84,80	6	8	8
Värmlands	259,235	193,24	9	10	10
Örebro	206,013	91,24	5	7	7
Västmanlands	153,050	67,40	3	4	4
Kopparbergs	232,642	298,49	6	10	10
Gäflborgs	252,643	197,24	5	8	8
Västernorrlands	248,533	255,32	7	10	10
Jämtlands	117,021	509,72	7	11	11
Västerbottens	160,341	589,93	6	13	13
Norrbottns	158,503	1,058,82	9	13	13
Summa	—	—	139	187	189

Beträffande sättet för distriktsindelningen, har departementschefen anført, att då detsamma icke inverkar på antalet distrikt, frågan härom ej lärer vara af beskaffenhet att bära underställas Riksdagens pröfning.

Vidare har departementschefen anmärkt, att det af medicinalstyrelsen uppgjorda förslaget till distriktsindelning jämte stationsorter, hvilket i det stora hela öfverensstämmer med kommitténs, vid närmare granskning torde befinnas bära undergå jämkning i vissa fall såväl

i fråga om distriktens sammansättning som beträffande stationernas förläggning.

Riksdagen, som biträder hvad departementschefen sålunda anført, har hvad distriktsindelningen angår i första hand sökt pröfva behovet inom de olika länen af det föreslagna antalet provinsialläkartjänster.

Hvad angår Stockholms län, har, såsom af ofvanstående tabell framgår, Eders Kungl. Maj:ts i likhet med kommittén föreslagit, att antalet provinsialläkardistrikt, för närvarande 5, skulle höjas till 8. Riksdagen har emellertid ej funnit hvad i ämnet anförts innebära tillräckligt vägande skäl för en sådan ökning. Då Riksdagen håller före, att vid bedömande af behovet af provinsialläkare, hänsyn äfven måste tagas till den större eller mindre tillgången i vederbörande trakter på andra läkare, och befolkningen, åtminstone i stora delar af Stockholms län, onekligen måste anses vara i detta afseende ovanligt väl tillgodosedd, har det syntts Riksdagen, att en ökning af antalet provinsialläkare till 7 borde vara tillräcklig. Denna sin uppfattning har Riksdagen fått ytterligare styrkt af det förhållande, att af de föreslagna 8 provinsialläkarna 2, enligt medicinalstyrelsens af departementschefen i hufvudsak godkända förslag, skulle placeras å samma ort, nämligen i Stockholm, under det att behovet af provinsialläkare för Stockholm och kringliggande trakt lär vara nöjaktigt tillgodosedt med en dylik läkare.

Ej heller hvad angår Södermanlands län har Riksdagen kunnat biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag, som afser bibehållande i länet af nuvarande antalet, nämligen 8 provinsialläkardistrikt. Kommittén hade här föreslagit 7 distrikt, hvilket jämväl biträdts af medicinalstyrelsen. Ehuru väl kommitténs förslag innebär en minskning i nuvarande antalet läkardistrikt, har dock Riksdagen, med hänsyn därtill att det i Södermanlands län i jämförelse med öfriga län synes vara särdeles väl beställt i afseende å tillgång på tjänstläkare, funnit sig böra biträda den mening i fråga om det erforderliga antalet distrikt, som häfdats af kommittén och medicinalstyrelsen.

Jämväl beträffande Älfsborgs län har Riksdagen funnit Eders Kungl. Maj:ts förslag, innebärande en så afsevärd höjning af distriktens antal som från 8 till 12, ej motsvaras af förefintligt behof. Kommitténs förslag, som innefattar en ökning af antalet till 11, torde, vill det synas Riksdagen, därest distriktsindelningen inom länet ordnas på fullt ändamålsenligt sätt, helt säkert tillfredsställande tillgodose detta läns behof af ordinarie läkarkrafter.

I Gäfleborgs län skulle, enligt kommitténs, af medicinalstyrelsen och departementschefen omfattade förslag, i stället för nuvarande 5

distrikt, inrättas 8. Vid behandling af denna fråga har Riksdagen ej kunnat undgå att fästa uppmärksamheten vid att patientantalet för provinsialläkaren i det föreslagna Los distrikt, med ett invånarantal af endast 2,839 personer och med en i jämförelse med kringliggande distrikt liten areal, skulle komma att blifva synnerligen obetydligt. Med föranledande häraf har Riksdagen, som ej ansett sig böra emot kommitténs af medicinalstyrelsen biträdda förslag besluta distriktets indragning, likväl velat uttala önskvärdheten af att, så vida Eders Kungl. Maj:t icke vid förnyad ompröfning skulle finna detta distrikt kunna indragas, detsamma dock genom jämkning i gränserna tillfördes en större areal med åtföljande ökadt invånarantal.

Hvad vidkommer Norrbottens län, för närvarande indeladt i 9 distrikt, innefattar Eders Kungl. Maj:ts liksom ock kommitténs förslag 13 distrikt, af hvilka ett benämndt Gammelstadens distrikt skulle bildas dels af Neder-Luleå till Neder-Luleå nuvarande provinsialläkardistrikt hörande socken och dels af Öfver-Luleå och Edefors i Öfver-Luleå nuvarande distrikt ingående socknar, samt ett med station i Öjebyn under benämning Öjebyns distrikt skulle bestå af Piteå landsförsamling och Ålfsby socken.

Riksdagen har emellertid ansett att utöfver de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna 13 provinsialläkardistrikt i Norrbottens län ytterligare ett distrikt bör inrättas.

Beträffande öfriga här ofvan ej särskildt omförmälda län har Riksdagen funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Om Riksdagen, såsom nämnts, icke anser distriktsindelningen inom de särskilda länen vara af beskaffenhet att böra af Riksdagen pröfvas, har Riksdagen likväl, med föranledande af hvad kommittén och departementschefen i ämnet anført, velat uttala angelägenheten af att samtidigt med denna indelnings fastställande, i fråga om vissa socknar, flera eller färre än de af kommittén omnämnda, som kunna hafva sådant läge, att olika delar af dem kunde hafva fördel af att få anlita läkare å skilda provinsialläkarstationer, meddelas föreskrift om skyldighet för båda de i hvarje fall ifrågakommande provinsialläkarna att enligt gällande taxa tillhandagå dessa socknars invånare med enskild sjukvård.

Vidare har Riksdagen velat uttala sin anslutning till hvad af kommittén och departementschefen anförts därom, att provinsialläkare skulle på statens bekostnad i och för rådfrågningar besöka vissa mera aflägsna platser i de norrländska länen; och är Riksdagen öfvertygad, att Eders Kungl. Maj:t vid fastställande af distriktsindelningen icke lärer underlåta att på nu angifvet sätt i största möjliga mån tillgodose sådana orters in-

tressen, hvilka till följd af särskildt långt afstånd till provinsialläkarstation kunna komma att blifva i behof af den lättnad i förevarande afseende, som sådana läkarmottagningar skulle innebära.

Slutligen har Riksdagen i detta sammanhang velat framhålla önskvärdheten af, att vid indelningens fastställande såvidt möjligt toges hänsyn till de svårigheter i fråga om erhållande af läkarhjälp, som skärgårdsbefolkningen, till följd af de särskildt under vissa delar af året rådande ogynnsamma kommunikationsförhållandena, har att bekämpa.

Genom den föreslagna ökningen af antalet provinsialläkartjänster skulle gifvetvis det erforderliga antalet extra provinsialläkardistrikt kunna i afsevärd mån nedbringas. Helt och hållet kan dock, enligt hvad kommittén i sitt betänkande anfört, extra provinsialläkarinstitutionen ej indragas, utan måste den bibehållas vid sidan af statens provinsialläkardistrikt. Emellertid har kommittén beträffande denna institution föreslagit en del förändringar, hufvudsakligen gående ut dels på att distriktsbildning framdeles ej skulle medgifvas på så kort tid i sänder, som nu är fallet, dels att ansökningsrätten vid nybildning af distrikt skulle öfverflyttas från kommunerna på vederbörande landsting, samt dels att extra provinsialläkarnas tillsättning och entledigande skulle för alla distrikt uppdragas åt medicinalstyrelsen på sätt redan äger rum för distrikt med statsbidrag m. m. Hvad kommittén i detta afseende föreslagit har af departementschefen biträdts.

Mot kommitténs förslag, att i fråga om tillsättande och entledigande jämställa samtliga extra provinsialläkarna, vare sig distrikten erhålla statsbidrag eller ej, har anmärkning framställt i en inom Riksdagen väckt motion, däruti föreslagits, att Riksdagen ville besluta sådan ändring i Eders Kungl. Maj:ts förslag rörande tillsättandet af extra provinsialläkartjänster i de distrikt, som ensamma betala hela läkarlönen, att distrikten fortfarande som hittills måtte få välja och tillsätta läkare.

Vid den generella granskning, Riksdagen, för att bättre kunna bedöma regleringsförslaget i dess helhet, ansett sig böra företaga äfven beträffande hvad departementschefen i fråga om extra provinsialläkarna liksom ock i fråga om köpings- och municipalläkarna anfört, har Riksdagen i hufvudsak funnit den af departementschefen uttalade mening väl grundad, men har Riksdagen funnit hvad ifrågavarande motion innehåller angående tillsättningen af extra provinsialläkare i distrikt, som ej hafva statsbidrag, väl värdt beaktande, och därför ej ansett sig kunna i detta afseende biträda departementschefen. Då förslag i fråga om ny läkarinstruktion likväl ej för närvarande finnes för Riksdagen framlagdt och ej heller angående ändrade grunder för extra pro-

vinsialläkares tillsättning, har Riksdagen ej fattat något beslut i anledning af förevarande motion. Riksdagen har emellertid inhämtat, att, vid framställning till Eders Kungl. Maj:t i fråga om bildande af extra provinsialläkardistrikt utan statsbidrag, Eders Kungl. Maj:t pläгат beträffande tjänstens tillsättande föreskrifva, att därvid skall så förfaras, att, sedan tjänsten af distriktsstyrelsen kungjorts ledig samt inkomna ansökningshandlingar blifvit insända till medicinalstyrelsen för inhämtande af denna myndighets utlåtande om de sökandes kompetens, distriktsstyrelsen till extra provinsialläkare utser en bland de kompetenta sökande; och vill Riksdagen såsom sin mening uttala, att nämnda förfaringsätt synes såsom tillgodoseende distriktets rättmätiga intressen vara att förorda.

Innan Riksdagen öfvergår till frågan om lönestater och anslagsbehof, har Riksdagen ansett lämpligt att till behandling upptaga Eders Kungl. Maj:ts förenämnda framställning i fråga om ändringar i gällande provinsialläkartaxa.

Hvad till en början vidkommer de i taxeförslaget förekommande arfvodesförhöjningar biträder Riksdagen en i en inom Riksdagen väckt motion uttalad mening angående olämpligheten af desamma.

Därjämte har Riksdagen ej kunnat undgå att finna det föreslagna sättet för arfvodenas utgående efter graderad skala af beskaffenhet att i hvarje fall böra så litet som möjligt förekomma. Riksdagen biträder i detta afseende hvad Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Jämtlands län i öfver förslaget afgifvet yttrande anfört därom, att en sådan gradering lagd i läkarens hand blefve för honom ytterst svår att rättvist verkställa och att den med all säkerhet blefve ojämn allt efter läkarnas förmåga och begär att se sig själfva ekonomiskt tillgodo. Riksdagen anser sig sålunda icke kunna gilla förslaget i detta afseende.

Däremot har Riksdagen funnit det, i anslutning till af Riksdagens justitieombudsman gjord framställning, föreslagna utbytet i § 1 af orden »där ej annorlunda öfvenskommes» mot »då ej högre arfvode erbjudes» innebära en förbättring, hvarför Riksdagen anser denna förändring kunna införas.

Det föreslagna nya momentet i § 1 har Riksdagen af skäl, som framgår af hvad ofvan nämnts, icke ansett erforderligt.

Hvad därefter beträffar den föreslagna ändringen af § 2 mom. 2, afseende att vid sjukbesök på afstånd ej öfverstigande en half mil den föreskrifna skyldigheten för läkaren att kostnadsfritt meddela läkarvård åt enhvar tillhörande samma hushåll som den sjuke, skulle bortfalla, har Riksdagen funnit densamma vara af beskaffenhet att böra af Riksdagen bifallas.

Den ifrågasatta ändringen i § 6 åsyftande, att då arfvode för sjukbesök beräknas efter tid, däri jämväl skall inräknas den tid, som åtgår för läkarens besök hos den sjuke, har Riksdagen funnit öfverensstämmande med rättvisa och billighet.

Den föreslagna förändringen af § 7 mom. 1 har Riksdagen däremot ej funnit innebära någon förbättring, och hvad vidkommer det föreslagna tillägget till mom. 2 af samma §, afseende ett med 3 kronor förhöjdt arfvode för hvarje sjukbesök, som göres utöfver det första, då vid sjukresa med efter tid beräknad kostnad flera sjukbesök göras, finner Riksdagen, då läkaren ändock äger att i dylika fall till beräkningsgrund för kostnaden lägga bestämmelsen om 2 kronor för hvarje börjad timme äfvensom, enligt hvad Riksdagen anført, tillgodoräkna sig ersättning för tiden för sitt besök hos den sjuke, tillräcklig anledning till ytterligare ersättning saknas.

Ej heller den föreslagna förändringen af § 8 har Riksdagen funnit innebära någon förbättring.

I öfrigt har Riksdagen beslutat förklara, att Riksdagen för sin del finner § 2 mom. 1 och § 11 böra hafva följande lydelse:

§ 2.

1. Rådfrågas läkaren i sin bostad eller annorstädes, utgår arfvodet för rådfrågningen, vare sig recept af läkaren meddelas eller icke, med 1 krona. För förnyelse af recept utan särskild rådfrågning utgör arfvodet 50 öre.

§ 11.

1. Har kommun åtagit sig att betala läkarvård för vissa fattiga eller mindre bemedlade medlemmar af kommunen och företes inför läkaren därom af kommunalnämnds ordförande utfärdadt intyg, utgår arfvodet för all sådan läkarvård med endast *tre fjärdedelar* af det här ofvan stadgade arfvodesbelopp.

2. Varder läkaren till sådant sjukbesök, som i mom. 1 afses, ej hämtad, må resa på kommunens bekostnad af läkaren företagas, endast såvida medgifvande därtill af kommunalmyndigheten lämnats.

3. För likvids erhållande i fall, hvarom i denna paragraf sägs, äger läkaren att, med bifogande af lämnade intyg, kvartalsvis till kommunalmyndigheten ingifva räkning å läkaren tillkommande arfvode och reseersättning.

Enligt föreliggande förslag skulle aflöningen för själfständig förste provinsialläkare bestämmas till enahanda belopp, som för landssekreterare och landskamrerare i en del smärre län eller 7,100 kronor, däraf 5,000 kronor lön och 2,100 kronor tjänstgöringspenningar jämte ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 år. Därtill skulle komma ortstillägg för förste provinsialläkaren i Stockholms län med 600 kronor samt för hvardera af förste provinsialläkarna i Västerbottens och i Norrbottens län med 300 kronor. Hvad angår de 8 förste provinsialläkare, som fortfarande skulle sköta hvar sitt provinsialläkardistrikt, skulle dessa åtnjuta, förutom sin provinsialläkarlön, 1,500 kronor i tjänstgöringspenningar såsom förste provinsialläkare.

För provinsialläkarna skulle enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag utgå en begynnelseaflöning af 4,000 kronor, hvartill skulle komma två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, efter respektive 5 och 10 år. De så kallade fixa tjänstgöringspenningarna skulle uppföras i staten under titel ortstillägg och utgå med 1,000 kronor till provinsialläkaren i Vittangi distrikt och med 500 kronor till ett hvart af 12 angifna provinsialläkardistrikt inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Riksdagen har ansett förste provinsialläkarnas utan provinsialläkardistrikt aflöningsförmåner böra bestämmas till lön 4,000 kronor, tjänstgöringspenningar 2,000 kronor, ortstillägg såsom Eders Kungl. Maj:t föreslagit samt ålderstillägg med 500 kronor efter 5 år och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.

I öfrigt har Riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Dessa förbättringar i fråga om aflöningsförmåner synas dock, hvad angår förste provinsialläkare med provinsialläkardistrikt och provinsialläkare, böra medgifvas under förutsättning att icke de förhöjningar i arfvodestaxan, hvilka innehållas i förenämnda taxeförslag, blifva gällande. Då frågan om bestämmelserna i läkartaxan emellertid syns Riksdagen stå i det närmaste sammanhang med godkännandet af ny lönestat, har Riksdagen, som vid fastställande år 1890 af lönestat för provinsialläkarna uppsatte som villkor, att dylik taxa af viss lydelse blefve af Kungl. Maj:t utfärdad, jämväl nu vid antagandet af ny lönestat fäst det villkor, att förenämnda taxa ändras endast i de afseenden och på det sätt Riksdagen angifvit.

Hvad departementschefen anfört och föreslagit i fråga om villkoren för åtnjutande af förste provinsialläkare och provinsialläkare tillkommande löneförmåner liksom ock beträffande biträdande provinsialläkare har ej gifvit Riksdagen anledning till någon erinran.

Riksdagen får alltså för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att Riksdagen dels förklarar, att Riksdagen för sin del finner gällande taxa för arvode åt vissa i civil tjänst anställda läkare för enskild sjukvård och för intyg, meddelade på enskild begäran, äfvensom för tjänstförrättningar, verkställda enligt gällande instruktion eller myndighets uppdrag, böra på det sätt ändras, som Riksdagen här ofvan angifvit, men i öfrigt oförändrad bibehållas,

dels under förutsättning att Eders Kungl. Maj:t i fråga om nämnda taxa förfar i enlighet med denna Riksdagens förklaring,

godkänt följande aflöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare, att tillämpas från och med år 1912:

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Orts- tillägg.	Summa.	
	kr.	kr.	kr.	kr.	
1 förste provinsialläkare	4,000	2,000	600	6,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 " "	4,000	2,000	300	6,300	
1 " "	4,000	2,000	300	6,300	
1 " "	4,000	2,000	—	6,000	
12 " "	48,000	24,000	—	72,000	
1 " "	—	1,500	—	1,500	
7 " "	—	10,500	—	10,500	
Kronor	64,000	44,000	1,200	109,200	
1 provinsialläkare	3,000	1,000	1,000	5,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 " "	3,000	1,000	500	4,500	
11 " "	33,000	11,000	5,500	49,500	
1 " "	3,000	1,000	—	4,000	
173 " "	519,000	173,000	—	692,000	
Kronor	561,000	187,000	7,000	755,000	

äfvensom godkänt följande villkor och bestämmelser för de i staten upptagna aflöningsförmåner:

att förste provinsialläkare och provinsialläkare skola vara underkastade den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda stadgad;

att med förste provinsial- eller provinsialläkarbefattning icke må förenas annan tjänst å rikets eller Riksdagens stat;

att med sådan befattning icke heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registradt, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår förste provinsialläkare, Kungl. Maj:t och, hvad angår provinsialläkare, medicinalstyrelsen, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen såsom förste provinsialläkare eller provinsialläkare, finner uppdraget eller befattningen kunna få tillsviðare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningshafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att befattningshafvare, som åtnjuter semester eller annan tjänstledighet, skall till vikarien afstå det arfvode enligt taxa, hvilket belöper å de af vikarien verkställda tjänstegöromål;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, där sådant utgår, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstånges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar och arfvode enligt taxa, hvarom nyss är stadgadt, afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att, därest emellertid tjänsteman i följd af kroppsskada, ådragen under tjänstutöfning, blifvit tillsviðare oförmögen till tjänstgöring, aflöningen å stat må, såsom undantag från hvad ofvan är stadgadt, kunna, efter medicinalstyrelsens bepröfvande, till honom utgå oafkortad under högst sex månader; ankommande på pröfning af Kungl. Maj:t till huru stor del aflöning kan böra till den skadade utgå efter omförmälda tid af sex månader;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af medicinalstyrelsen pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida medicinalstyrelsen ej finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att, vid sjukdomsförfall eller när det erfordras för beredande af semester, provinsialläkare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste provinsialläkartjänst, bestrida densamma, mot åtnjutande i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjänstgöringspennningar, men i senare fallet af däremot svarande belopp, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, beträffande förhöjning i lönen efter viss tids fortsatt innehavande af befattning, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omfördälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd; börande löntagare vid bestämmandet af rätten till löneförhöjning tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att semester må, när sådant utan hinder för tjänstens behöriga uppehållande kan ske, af medicinalstyrelsen, på därom gjord framställning, beviljas tjänstinnehafvare under antingen en månad årligen eller två månader hvart annat år, med skyldighet för provinsialläkare att tillhandahålla eller bekosta fri bostad för vikarien;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägg utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens

ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, omreglering af extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattningen eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

samt föreskrifvit,

att enhvar, som med eller efter 1912 års ingång tillträder befattning såsom förste provinsialläkare eller provinsialläkare, skall vara pliktig att underkasta sig förut angifna villkor och bestämmelser för den nya aflöningsstatens åtnjutande; samt

att de förutvarande innehafvare af befattningar såsom förste provinsialläkare eller provinsialläkare, hvilka icke före den 1 november 1911 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels upptagit det under anslaget till medicinalstyrelsen med dithörande stater uppförda anslaget till provinsialläkarna under förändrad rubrik »till förste provinsialläkarna och provinsialläkarna» samt höjt det samma från 399,300 kronor med 464,900 kronor till 864,200 kronor;

Hyresersättning åt provinsialläkare.

10:o) Under punkt 10 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen förklara, att det i riksstaten till hyresersättning åt provinsialläkare upptagna förslagsanslag, högst 104,250 kronor, skall ur riksstaten utgå.

Riksdagen har beslutat, att det i riksstaten till hyresersättning åt provinsialläkare upptagna förslagsanslag, högst 104,250 kronor, skall ur riksstaten utgå.

Bidrag till extra provinsialläkares aflönande.

11:o) Riksdagen, som icke har något att erinra mot hvad Eders Kungl. Maj:t under punkt 11 af denna hufvudtitel föreslagit, har medgifvit,

dels att det i riksstaten för bidrag till extra provinsialläkares aflönande upptagna förslagsanslag å 65,000 kronor minskas med 35,000 kronor och uppföres såsom ett till siffran bestämdt anslag å 30,000 kronor;

dels att behållningar å anslag till nyinrättade provinsialläkarbefattningar, innan tjänsterna första gången blifvit tillsatta, må användas till bidrag till extra provinsialläkares aflönande i distrikt, hvilka förut åtnjutit statsunderstöd,

dels ock att, utan hinder af den för statens bidrag till aflönande af extra provinsialläkare eljest gällande grund att dylikt statsbidrag i intet fall må öfverstiga 1,500 kronor, därutöfver må utbetalas årliga tilläggsarfvoden till extra provinsialläkare i Tärna, Stensele och Sorsele distrikt med 1,300 kronor till enhvar af dem samt till extra provinsialläkare i Arjeplogs distrikt med 1,000 kronor, till de tre sistnämnda intill dess den ifrågasatta förändringen af de extra provinsialläkardistrikten till ordinarie träd i kraft.

Hospitals underhåll.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare under punkt 12 af denna hufvudtitel föreslagit, att Riksdagen måtte höja förslagsanslaget till hospitals underhåll med 400,000 kronor, eller från 3,100,000 kronor till 3,500,000 kronor.

Riksdagen, som funnit den förebragta utredningen utvisa behovet af den föreslagna förhöjningen af ifrågavarande förslagsanslag, har höjt förslagsanslaget till hospitals underhåll med 400,000 kronor, eller från 3,100,000 kronor till 3,500,000 kronor.

13:o) Under punkt 13 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att det belopp af högst 39,900 kronor, som Riksdagen beviljat till arfvoden åt tjänstemän, hvilka ej äro upptagna i hospitalens och asylernas lönestater, höjes med 700 kronor till högst 40,600 kronor, på det att Eders Kungl. Maj:t må blifva i tillfälle att bestämma arfvodet till sekreterarna vid Göteborgs hospital och Växjö hospital till 800 kronor om året samt för predikanten vid Göteborgs hospital till 1,000 kronor om året, samt att hvad som erfordras för beredande af ifrågavarande aflöningsförmåner må utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Riksdagen anser en förhöjning af ifrågavarande befattningshafvares arfvoden af förhållandena påkallad och har ej heller något att erinra mot do i sådant afseende föreslagna arfvodesbeloppen, utgörande för sekreteraren vid Göteborgs hospital 800 kronor, i stället för nuvarande 600,

för sekreteraren vid Växjö hospital 800 kronor, i stället för nuvarande 500, samt för predikanten vid Göteborgs hospital 1,000 kronor i stället för nuvarande 800.

Riksdagen har alltså medgifvit, att det belopp af högst 39,900 kronor, som Riksdagen beviljat till arfvoden åt tjänstemän, hvilka ej äro upptagna i hospitalens och asylernas lönestater, höjes med 700 kronor till högst 40,600 kronor, på det att Eders Kungl. Maj:t må blifva i tillfälle att bestämma arfvodet till sekreterarna vid Göteborgs hospital och Växjö hospital till 800 kronor om året samt för predikanten vid Göteborgs hospital till 1,000 kronor om året, samt att hvad som erfordras för beredande af ifrågakvarande aflöningsförmåner må utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Järfös sjukhus för spetälska.

14:o) Under punkten 14 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för underhåll af Järfös sjukhus för spetälska uppföra ett ordinarie anslag af 22,000 kronor.

Riksdagen som ej har något att erinra mot det föreslagna beloppet 22,000 kronor, anser sig jämväl böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om anslagets öfverförande från extra till ordinarie stat.

Riksdagen har alltså för underhåll af Järfös sjukhus för spetälska uppfört ett ordinarie anslag af 22,000 kronor.

Försäkringsinspektionen.

15:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till upprätthållande af försäkringsinspektionens verksamhet å ordinarie stat uppfört ett reservationsanslag af 53,000 kronor, att utgå af försäkringsanstalternas bidrag till försäkringsinspektionens organisation och verksamhet, under förutsättning tillika att de å dessa bidragsmedel uppkommande öfverskott fortfarande såsom hittills skola efter vederbörligt tillstånd användas för det med anslaget afsedda ändamål.

Sjukkasseväsändets befrämjande.

16:o) Under punkt 16 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen dels att till sjukkasseväsändets befrämjande å

ordinarie stat uppföra ett förslagsanslag å 1,300,000 kronor; samt dels ock medgifva, att från berörda anslag tillsvidare må utgå hvad som erfordras för att bereda registrerade sjukkassor statsbidrag i enlighet med de grunder och villkor, som innefattas i Riksdagens skrifvelse den 2 juni 1910, nr 157; samt att af samma anslag tillsvidare jämväl må användas erforderliga medel, på sätt och i den utsträckning för Riksdagen tillkännagifvits, för bestridande af kostnaderna för sjukkasseyrans inom kommerskollegium verksamhet.

Då det förslagsanslag, hvarom nu är fråga, redan från början representerar ett stort belopp och lär komma att för hvarje år afsevärdt ökas, därest den med sjukkasselagstiftningen afsedda utvecklingen af sjukkasseyrverksamheten kommer till stånd, synes det vara af vikt att från början tillses, att personer, hvilkas ekonomiska ställning är sådan, att de utan bistånd från statens sida böra kunna bära omsorgen om sin försäkring, icke, eller åtminstone icke i mera utsträckt omfattning, komma i åtnjutande af statsbidragets fördelar. På grund af den ringa erfarenhet, som ännu föreligger i fråga om den af Riksdagen nästlidet år beslutade sjukkasselagen och dess verkningar, har Riksdagen emellertid saknat anledning att nu yttra sig öfver huruvida Riksdagens beslut i detta ämne må innefatta tillfyllestgörande garantier i ofvannämnda afseende.

Riksdagen har *dels* till sjukkasseyväsendets befrämjande å ordinarie stat under sjätte hufvudtiteln uppfört ett förslagsanslag å 1,300,000 kronor; samt *dels* medgifvit att från berörda anslag tillsvidare må utgå hvad som erfordras för att bereda registrerade sjukkassor statsbidrag i enlighet med de grunder och villkor, som innefattas i Riksdagens skrifvelse den 2 juni 1910, nr 157, samt att af samma anslag tillsvidare jämväl må användas erforderliga medel, på sätt och i den utsträckning för Riksdagen tillkännagifvits, för bestridande af kostnaderna för sjukkasseyrans inom kommerskollegium verksamhet.

Bidrag till fiskares försäkring.

17:o) Uti punkt 17 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till bestridande af statens bidrag till fiskares försäkring å ordinarie stat uppföra ett förslagsanslag af 16,000 kronor.

I sammanhang härmed har Riksdagen till behandling förehäft en inom Riksdagen väckt motion, däri föreslagits, att Riksdagen

mätte för sin del besluta, att de af Eders Kungl. Maj:t och Riksdagen fastställda grunder för den särskilda, för fiskare afsedda försäkringen mot skada till följd af olycksfall ändras därhän, att ersättning utgår jämväl för skada till följd af olycksfall, som uppstår vid användning af fiskebåt för fraktfart, samt att Riksdagen följaktligen mätte i skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t anhålla, att sådan ändring vidtages i § 2 af kungl. kungörelsen den 2 oktober 1908 angående en särskild för fiskare afsedd försäkring mot skada till följd af olycksfall, att samma paragraf erhåller följande lydelse: Ersättning i anledning af denna särskilda försäkring utgår för skada till följd af olycksfall, som härflyter från utöfningen af fiskeyrket eller som uppstår vid försök att rädda människolif ur sjönöd eller vid användning af fiskebåt, utan att fiske därvid bedrifves. Ersättning utgår dock ej i något fall för skada, som den skadade uppsåtligen själf ådragit sig eller som uppsåtligen förorsakats af tredje man, där denne icke haft ledning af eller uppsikt öfver arbetet, ej heller för skada, som drabbat den försäkrade vid fiske med utländsk båt eller utländskt fartyg.

Mot hvad Eders Kungl. Maj:t uti förevarande punkt föreslagit har Riksdagen icke haft något att anmärka. Hvad angår förenämnda motion vill Riksdagen till en början erinra, att nu gällande grunder för den särskilda för fiskare afsedda försäkringen mot skada till följd af olycksfall äro angifna i Riksdagens skrifvelse den 23 april 1908 och intagna i kungl. kungörelsen den 2 oktober 1908. § 2 i denna kungörelse är af följande lydelse: Ersättning i anledning af denna särskilda försäkring utgår för skada till följd af olycksfall, som härflyter från utöfningen af fiskeyrket eller som uppstår vid försök att rädda människolif ur sjönöd eller vid användning af fiskebåt, utan att fiske därvid bedrifves, för såvidt båten icke användes vid fraktfart, som ej har samband med fiskerinäringen. Ersättning utgår dock ej i något fall för skada, som den skadade uppsåtligen själf ådragit sig, eller som uppsåtligen förorsakats af tredje man, där denne icke haft ledning af eller uppsikt öfver arbetet, ej heller för skada, som drabbat den försäkrade vid fiske med utländsk båt eller utländskt fartyg.

Till följd af undantagsbestämmelsen beträffande fiskebåts användning för fraktfart är, såsom i motionen framhållits, fiskare under den tid af året han använder sin fiskebåt för fraktfart, ej skyddad mot de ekonomiska följderna af olycksfall, äfven om han erlagt den för helt år gällande försäkringspremien. För att åtnjuta skydd i sådant afseende nödgas han förskaffa sig en tilläggsförsäkring, hvilken emellertid, enligt hvad i motionen visats, är oskäligt dyr. Riksdagen, som håller före,

att risken vid fraktfart i hvarje fall ej torde vara större än vid fiske, delar den i motionen uttalade mening angående olämpligheten af nu anmärkta förhållande och finner sig följaktligen böra gilla förslaget i fråga om ersättnings utgående vid fiskarförsäkringen jämväl för skada till följd af olycksfall, som uppkommer vid användning af fiskebåt för fraktfart, som ej har samband med fiskerinäringen.

Riksdagen får härigenom anmäla, att Riksdagen till bestridande af statens bidrag till fiskares försäkring å ordinarie stat uppfört ett förslagsanslag af 16,000 kronor, och får Riksdagen tillika, med anledning af förenämnda motion anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes vidtaga sådan ändring i § 2 af kungl. kungörelsen den 2 oktober 1908 angående en särskild för fiskare afsedd försäkring mot skada till följd af olycksfall, att samma paragraf erhåller hufvudsakligen följande lydelse:

Ersättning i anledning af denna särskilda försäkring utgår för skada till följd af olycksfall, som härflyter från utöfningen af fiskeyrket eller som uppstår vid försök att rädda människolif ur sjönöd eller vid användning af fiskebåt, utan att fiske därvid bedrifves. Ersättning utgår dock ej i något fall för skada, som den skadade uppsåtligen själf ådragit sig eller som uppsåtligen förorsakats af tredje man, där denne icke haft ledning af eller uppsikt öfver arbetet, ej heller för skada, som drabbat den försäkrade vid fiske med utländsk båt eller utländskt fartyg.

Öfriga ordinarie anslag.

18:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag å sjätte hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t icke föreslagit annan ändring än att förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., för jämnande af hufvudtitelns slutsumma måtte ökas med 82 kronor, eller från 425,779 kronor till 425,861 kronor.

Riksdagen får anmäla att samtliga å sjätte hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag, som här ofvan icke blifvit särskildt omförmälda, för år 1912 fastställts till samma belopp som i innevarande års riksstat, dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., för jämnande af hufvudtitelns slutsumma minskats från sitt nuvarande belopp 425,779 med 23 kronor till 425,756 kronor.

Extra anslag.

Med anledning af de för tillfälliga behof hänförliga till sjätte hufvudtiteln gjorda framställningar, hafva följande anslag beviljats

Civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

19:o) Under punkt 19 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i civildepartementet, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver civilärenden för den 13 januari 1911 tillstyrkta grunder och på de däruti förordade villkor, bevilja på extra stat för år 1912 ett förslagsanslag af 13,540 kronor, däraf högst 325 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Af statsrådsprotokollet, har Riksdagen inhämtat, att föredragande departementschefen i fråga om det föreslagna aflöningstillägget anfört, att för detsammas åtnjutande borde stadgas de villkor, chefen för justitiedepartementet i sitt anförande till statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementens ärenden för den 13 januari 1911 föreslagit, och tillika för utbetalningen af aflöningstilläggen meddelas de därvid ifrågasatta föreskrifter.

Dessa villkor och föreskrifter öfverensstämman fullkomligt med dem, som af nästlidet års Riksdag bestämdes ifråga om enahanda lönetillägg.

Riksdagen, som ej har något att erinra mot hvad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, har till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i civildepartementet, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 13 januari 1911 tillstyrkta grunder och på de däri förordade villkor, på extra stat för år 1912 beviljat ett förslagsanslag af 13,540 kronor, däraf högst 325 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

20:o) Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t under punkt 20 af denna hufvudtitel föreslagit, har Riksdagen för aflönande af en *extra föredragande inom civildepartementet* på extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 7,000 kronor, däraf 2,500 kronor skola anses utgöra tjänstgöringspenningar.

21:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1908—1911 ägt rum, såsom

godtgörelse till ytterligare en särskild föredragande inom civildepartementet på extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 4,000 kronor.

22:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1909—1911 ägt rum, till *förhöjning af de inom civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli anställda amanuensernas arfvoden m. m.* på extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 15,900 kronor.

Öfverståthållareämbetet.

23:o) Under punkt 23 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1912 anvisa dels till fortsatt utgifvande af tidningarna »Polisunderrättelser» och »Meddelanden angående automobiltrafik» ett belopp af 24,000 kronor, dels ock för arkiv-inredning och anskaffande af möbler i den nya lokal, där redaktionen af ifrågavarande tidningar kommer att inrymmas, ett anslag af 1,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att förskottsvis af tillgängliga medel redan under år 1911 utanordna sistnämnda belopp.

Beträffande anslag till »Meddelande angående automobiltrafik» hafva Riksdagens revisorer i sin berättelse om den år 1910 af dem verkställda granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1909 anfört följande:

»Jämlikt bestämmelserna i § 37 af kungl. förordningen den 21 september 1906 om automobiltrafik skall hvarje beslut eller åtgärd af Kungl. Maj:ts befallningshafvande enligt 5 § 4 mom. eller 7 § af nämnda förordning för rikets polismyndigheter kungöras, på sätt särskildt förordnas.

I öfverensstämmelse härmed har Kungl. Maj:t föreskrifvit, att detta kungörande skall verkställas i en särskild publikation, benämnd »Meddelanden angående automobiltrafik». Denna publikation utgifves, under inseende af Stockholms polisstyrelse, af redaktionen för den i enhanda ordning utgifna publikationen »Polisunderrättelser» och har dragit följande kostnader nämligen

för år 1907	kr.	3,521: 03
» » 1908	»	1,902: 05
» » 1909	»	1,821: 99,

i hvilka summor äfven ingå hyresräkning för gemensam lokal m. m.

Revisorerne, som tagit del af de under revisionsåret utkomna numren af förstnämnda publikation, hvilka allenast innehålla uppgifter angående tilldelade igenkänningsmärken, hafva icke kunnat finna de gifna meddelandena vara af sådan betydelse för det allmänna, att dessa behöfva i nuvarande form bibehållas.

I de med all säkerhet ganska sällsynta fall, då, med stöd af 7 § af förenämnda förordning, förbud mot automobils fortsatta användande meddelas, synes underrättelse härom lämpligare kunna bringas till polismyndigheternas kännedom genom tidskriften »Polisunderrättelser».

Med stöd af hvad sålunda anförts hafva revisorerne, som visserligen icke förbisett, att den stämpel å 10 kronor, som jämlikt kungl. förordningen den 5 juni 1909 skall åsättas bevis om igenkänningsmärke för automobil, är afsedd att täcka de utgifter, som äro förenade med utgifvandet af först omnämnda publikation, dock ansett sig böra ifrågasätta att åtgärder måtte vidtagas i ändamål att dessa utgifter må kunna inbesparas.»

Af i detta ämne meddelade upplysningar har emellertid framgått, att indragning på sätt revisorerne ifrågasatt af publikationen »Meddelanden angående automobiltrafik» och öfverflyttande af de i densamma hittills införda upplysningar till tidskriften »Polisunderrättelser» icke skulle medföra besparing utan snarare föranleda ökad kostnad, på grund hvaraf Riksdagen icke ansett sig kunna bifalla revisorerernas omnämnda framställning, helst, enligt hvad upplyst blifvit, inflytande stämpelafgifter för bevis om igenkänningsmärken för automobiler och motorecyklar, hvilka afgifter äro afsedda att täcka kostnaderna för förstnämnda publikation, vida öfverstiga dessa kostnader.

Riksdagen får sålunda anmäla, att Riksdagen på extra stat för år 1912 anvisat dels till fortsatt utgifvande af tidningarna »*Polisunderrättelser*» och »*Meddelanden angående automobiltrafik*» ett belopp af 24,000 kronor, dels ock för arkivinredning och anskaffande af möbler i den nya lokal, där redaktionen af ifrågavarande tidningar kommer att inrymmas, ett anslag af 1,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:ts att förskottsvis af tillgängliga medel redan under år 1911 utanordna sistnämnda belopp.

Landsstaterna i länen.

24:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1912 ställt till Eders Kungl. Maj:ts

förfogande ett förslagsanslag af 350,000 kronor att, hufvudsakligen under de i statsrådsprotokollet öfver civildepartementsärenden den 21 februari 1908 angifna villkor för åtnjutande af bidrag från anslaget, användas till *aflöning och underhåll af särskild polisstyrka på landet*, där sådan kan af förhållandena påkallas, under medgifvande tillika, *dels* att af detta anslag ett belopp af 10,000 kronor må användas till åtgärder i särskilda fall för gröfre brotts upptäckande och förbrytares efterspanande och gripande, *dels* att Eders Kungl. Maj:t må af anslaget använda lämpligt belopp till årsarfvode åt en polistjänsteman, som förordnas att inom civildepartementet biträda ej mindre vid uppläggning och förande af register öfver den polisstyrka, som kan komma att ur vissa städers poliskårer ställas till länsstyrelsernas förfogande för beredande af polisskydd vid oroligheter å rikets landsbygd, än ock vid beredning inom departementet af frågor om samma polisstyrkas användning i förekommande fall.

25:o) Under punkt 25 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1912 anvisa ett förslagsanslag af 794,800 kronor för beredande af tillfällig löneförbättring under samma år åt 118 kronofogdar, 117 häradsskrifvare och 516 länsmän.

Med anledning häraf har Riksdagen på extra stat för år 1912 anvisat ett förslagsanslag af 794,800 kronor för beredande af *tillfällig löneförbättring* under samma år *åt 118 kronofogdar, 117 häradsskrifvare och 516 länsmän*, att utgå med följande belopp, nämligen:

för 11 kronofogdar (i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län) enhvar 800 kronor, däraf 200 kronor skola anses utgöra lön, 400 kronor tjänstgöringspenningar och 200 kronor ortstillägg;

för enhvar af öfriga 107 kronofogdar 600 kronor, däraf 200 kronor skola anses utgöra lön och 400 kronor tjänstgöringspenningar;

för 10 häradsskrifvare (i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län) enhvar 900 kronor, däraf 200 kronor skola anses utgöra lön, 500 kronor tjänstgöringspenningar och 200 kronor ortstillägg;

för 107 häradsskrifvare (i öfriga län) enhvar 700 kronor, däraf 200 kronor skola anses utgöra lön och 500 kronor tjänstgöringspenningar; och

för samtliga häradsskrifvare extra förvaltningsbidrag med 75 kronor för hvarje fullt 5,000-tal af folkmängden i tjänstgöringsdistriktet;

för 4 länsmän (i Tärna distrikt af Västerbottens län samt i Arjeplogs, Juckasjärvi och Enontekis distrikt af Norrbottens län) enhvar

1,000 kronor, däraf 600 kronor skola anses utgöra lön, 200 kronor ortstillägg och 200 kronor förvaltningsbidrag;

för 66 länsmän (öfriga länsmän i Västerbottens och Norrbottens län samt länsmännen i Jämtlands län) enhvar 1,300 kronor, däraf 600 kronor skola anses utgöra lön, 300 kronor tjänstgöringspenningar, 200 kronor ortstillägg och 200 kronor förvaltningsbidrag; samt

för enhvar af öfriga 446 länsmän 1,100 kronor, däraf 600 kronor skola anses utgöra lön, 300 kronor tjänstgöringspenningar och 200 kronor förvaltningsbidrag.

26:o) Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t under punkt 26 af denna hufvudtitel föreslagit, har Riksdagen, i likhet med hvad förut under en följd af år ägt rum, för *juridiskt biträde åt de svenska lapparna i Norge samt till lappfogdar och lappförmän äfvensom ordningsmän inom lappbyarna* på extra stat för år 1912 anvisat 20,500 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstaten.

27:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad förut under en följd af år ägt rum, på extra stat för år 1912 anvisat ett anslag af 10,000 kronor till *undersökningar af mindre hamnar och farleder äfvensom till upprättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar*, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag.

28:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 1,500,000 kronor.

Riksdagen har till bidrag för *anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar* på extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 1,750,000 kronor.

29:o) Uti punkt 29 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1912 ställa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande till understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder ett anslag af 500,000 kronor.

Med anledning häraf har Riksdagen på extra stat för år 1912 ställt till Eders Kungl. Maj:ts förfogande till *understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder* ett anslag af 500,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen besluta, att i afseende å statsbidrag till väganläggningar och vägförbättringar samt till bro- och hamnbyggnader äfvensom upprensning af åar och farleder som af Riksdagen för år 1912 kunde komma att beviljas, må gälla de allmänna villkor och bestämmelser, hvilka finnas intagna i Riksdagens skrifvelse den 31 maj 1907.

De nu gällande allmänna villkoren för erhållande och tillgodonjutande af de under denna och nästföregående punkt omförmälda statsbidrag samt kontrollen därå, att fastställda planer varda vid arbetenas utförande följda, innehållas, förutom i Riksdagens berörda skrifvelse, uti kungl. kungörelsen den 28 juni 1907, (Svensk författningssamling 1907, nr 41).

Riksdagen har beslutat, att, i afseende å de af Riksdagen för år 1912 beviljade *statsbidrag till väganläggningar och vägförbättringar samt till bro- och hamnbyggnader äfvensom upprensning af åar och farleder, skola gälla de allmänna villkor och bestämmelser, hvilka finnas intagna i Riksdagens skrifvelse den 31 maj 1907.*

30:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1912 anvisa ett anslag af 30,000 kronor att ställas till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes i Västerbottens län förfogande för att, hufvudsakligen i öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet öfver civildepartementsärenden den 12 januari 1909 angifna grunder, användas till anläggande af enklare vägar i Västerbottens läns öfre lappmark.

Med anledning häraf har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1910 och 1911 ägt rum, på extra stat för år 1912 anvisat ett anslag af 30,000 kronor att ställas till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes i Västerbottens län förfogande för att, hufvudsakligen i öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1909 angifna grunder, användas till *anläggande af enklare vägar i Västerbottens läns öfre lappmark.*

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen till bestridande af kostnaden för förlängning af västra vägbrytaren vid Hanö hamn på extra stat för år 1912 anvisat ett anslag af 24,300 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under innevarande år af tillgängliga medel förskottvis utanordna beloppet.

Medicinalstaten.

31:o) I en till Riksdagen aflåten proposition (nr 229) af den 23 maj 1911 har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag föreslagit Riksdagen dels att till provisorisk lönereglering för ordinarie befattningshafvare i medicinalstyrelsen, i enlighet med de i statsrådsprotokollet angifna grunder och på de däruti omförmälda villkor, på extra stat för år 1912 bevilja ett förslagsanslag af 19,200 kronor, däraf högst 612 kronor 50 öre må användas till höjning af vikariatsersättning under semester; dels att på extra stat för år 1912 bevilja ett anslag af 600 kronor att under nämnda år med 50 kronor i månaden användas såsom personligt lönetillägg till tillförordnade medicinalrådet Gustaf Richard Stenbeck, så länge han på grund af nådigt förordnande bestrider ett medicinalrådsämbete i medicinalstyrelsen; samt dels att likaledes på extra stat för år 1912 till aflönande af en extra vaktmästare hos medicinalstyrelsen anvisa ett anslag af 1,175 kronor.

Såsom förut i denna skrifvelse anmälts, har Eders Kungl. Maj:ts förut gjorda framställning om lönereglering för medicinalstyrelsen icke af Riksdagen bifallits.

Riksdagen, som vid föregående tillfälle, på särskild framställning af Eders Kungl. Maj:t, medgifvit tillfällig löneförbättring för ett verk, sedan fråga om verkets omorganisation och lönereglering förut vid samma års Riksdag förfallit, har Riksdagen ansett, att medicinalstyrelsen i likhet med öfriga centrala ämbetsverk, hvilkas löneförhållanden under de senare åren icke reglerats, bör komma i åtnjutande af provisorisk löne-reglering. Och har Riksdagen icke funnit något att erinra mot hvad Eders Kungl. Maj:t i sådant afseende föreslagit under förutsättning att för åtnjutande af det provisoriska aflöningsstillägget, utöfver förut gällande aflöningsvillkor, varda stadgade motsvarande villkor och förbehåll, som äro af Riksdagen beslutade i fråga om provisorisk lönereglering för befattningshafvande i statsdepartement samt vissa centrala ämbetsverk.

Eders Kungl. Maj:ts öfriga i propositionen gjorda förslag hafva icke heller gifvit Riksdagen anledning till någon anmärkning.

Riksdagen har alltså *dels* till provisorisk lönereglering för ordinarie befattningshafvare i medicinalstyrelsen, i enlighet med de i statsrådsprotokollet angifna grunder och på de däruti omförmälda villkor, på extra stat för år 1912 beviljat ett förslagsanslag af 19,200 kronor, däraf högst 612 kronor 50 öre må användas till höjning af vikariatsersättning under semester; *dels* på extra stat för år 1912 beviljat ett anslag af 600

kronor att under nämnda år med 50 kronor i månaden användas såsom personligt lönetillägg till tillförordnade medicinalrådet Gustaf Richard Stenbeck, så länge han på grund af förordnande bestrider ett medicinalrådsämbete i medicinalstyrelsen; samt *dels* likaledes på extra stat för år 1912 till aflönande af en extra vaktmästare hos medicinalstyrelsen anvisat ett anslag af 1,175 kronor.

32:o) Då Riksdagen icke haft något att erinra mot hvad Eders Kungl. Maj:t uti punkt 31 af denna hufvudtitel föreslagit, har Riksdagen, såsom för åren 1909—1911 ägt rum, till *arfvode för en kontrollant af hospitalens ekonomiska förvaltning* på extra stat för år 1912 beviljat ett anslag af 5,800 kronor.

33:o) Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t under punkt 32 af denna hufvudtitel föreslagit, har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1910 och 1911 ägt rum, på extra stat för år 1912 anvisat ett förslagsanslag af 15,000 kronor att enligt därom af Eders Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser användas till *bekostande af behandling enligt den s. k. ljusmetoden af medellösa, med sjukdomen »lupus vulgaris» behäftade personer från landsorten*, under villkor att genom bidrag från vederbörande landsting eller kommuner eller annorledes bestrides det belopp, som erfordras för patientens resa fram och åter mellan hemorten och den anstalt, där behandlingen äger rum, äfvensom för hans underhåll, så länge behandlingen varar.

34:o) Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t under punkt 33 af denna hufvudtitel föreslagit har Riksdagen till *täckande af brist å förut anvisade anslag till Järfsö sjukhus för spetälska samt till vissa reparationer och byggnadsarbeten vid sjukhuset* på extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 8,250 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af tillgängliga medel förskottsvis redan under år 1911 utanordna beloppet.

35:o) Under punkt 34 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1912 bevilja ett anslag af 2,400 kronor att användas till gratifikation åt medicine licentiaten Karl George Lindgren med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af tillgängliga medel förskottsvis redan under år 1911 utanordna beloppet.

Riksdagen, som funnit skäligt att viss ersättning af statsmedel beredes Lindgren för den förlust han lidit genom det i statsrådsprotokollet omförmälda olycksfall under tjänsteresa, och ej haft något att erinra mot det föreslagna beloppet, har på extra stat för år 1912 beviljat ett anslag af 2,400 kronor att användas till *gratifikation åt medicine licentiaten Karl George Lindgren*, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af tillgängliga medel förskottsvis redan under år 1911 utanordna beloppet.

36:o) Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t under punkt 35 af denna hufvudtitel föreslagit har Riksdagen af det för *anläggning af ett hospital i närheten af Östersund* beviljade anslaget å högst 2,359,000 kronor på extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 750,000 kronor.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för uppförande vid Uppsala hospital och asyl af ett bostadshus af trä för öfverläkaren, tre bostadshus af trä för betjäning och ett verkstadshus bevilja ett anslag af 135,800 kronor samt däraf på extra stat för år 1912 anvisat 75,000 kronor.

Beträffande det föreslagna nya bostadshuset för öfverläkaren framgår af lämnad utredning, att anledningen till förslaget att uppföra en ny sådan byggnad närmast varit att söka i angelägenheten att förskaffa familjebostad åt innehafvaren af den år 1907 inrättade hospitalsläkarebefattningen därstädes, men att, då öfverläkarbostaden ansetts i åtskilliga hänseenden mindre tillfredsställande, det befunnits lämpligast att uppföra en ny byggnad för öfverläkaren och på sådant sätt bereda plats för hospitalsläkaren i nuvarande öfverläkarebostaden. Riksdagen har emellertid inhämtat, att förutom hvad i statsrådsprotokollet sålunda anförts såsom skäl för ifrågavarande nybyggnad, jämväl åtskilliga andra och mera tungt vägande skäl för en sådan anläggning förefinnas. Utrymmesförhållandena vid hospitalet hafva nämligen i vissa afseenden befunnits vara sådana, att en förändring till det bättre är oundgängligen nödvändig. Sålunda har utrymmet ej tillåtit inrättande åt hospitalsläkaren af egen expeditiionslokal, utan har han för sina expeditiionsgöromål nödgats begagna sig af öfverläkarens expedition, något som medför så mycket större svårigheter, som denna är för trång för att på någorlunda tillfredsställande sätt kunna motsvara ens öfverläkarens eget behof. Vidare har gjort sig gällande behofvet att kunna anordna ett konferensrum, där anstaltens sju läkare skulle efter förrättade ronder o. d. kunna dagligen sammankomma för rådplågningar, men har en sådan lokal till följd af brist på utrymme ej kunnat inredas. Därjämte saknas plats vid hospitalet för laboratorium, för museum, för logerande af tillfälligt vikarierande eller eljest för studier vid anstalten varande läkare m. m. Dessa missförhållanden skulle nu, om ock beträffande laboratoriet och museet mera provisoriskt, blifva afhjälpta genom det ökade utrymme, som den föreslagna nya öfverläkarbostaden skulle medföra, hvarför Riksdagen ej har något att erinra mot uppförandet af en sådan byggnad.

Riksdagen är jämväl öfvertygad om angelägenheten att vid hospitalet uppföra de ifrågasatta betjänings- och verkstadshusen.

Beträffande öfverläkarbostaden har Riksdagen likväl, i likhet med de sakkunniga och myndigheter, som yttrat sig i ärendet, funnit välgående skäl tala för densammas uppförande af sten, i stället för, såsom af Eders Kungl. Maj:t föreslagits, af trä. Med hänsyn till eldfaran torde det nämligen ej vara lämpligt att inom hospitalet uppföra en byggnad af så pass stora dimensioner af trä; och den ökade kostnad, som byggnadens uppförande af sten skulle medföra, lärer nog i afsevärd grad uppvägas af minskning i kostnaden för underhållet.

Då emellertid de beräknade kostnaderna för samtliga de föreslagna byggnaderna synas synnerligen rundligt tilltagna, har Riksdagen ansett sig hafva grundade skäl för den uppfattning, att det nu äskade anslaget, därest vid dess användning iakttages nödig sparsamhet och omsorg, skall visa sig tillräckligt för läkarbostadens uppförande af sten.

På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen för uppförande vid Uppsala hospital och asyl af ett bostadshus för öfverläkaren, tre bostadshus af trä för betjäning och ett verkstadshus beviljat ett anslag af 135,800 kronor samt däraf på extra stat för år 1912 anvisat 75,000 kronor.

38:o) Under punkt 37 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att i afvaktan på den proposition, som kan komma att aflåtas angående anslag för om- och tillbyggnad af Stockholms hospital, för sådant ändamål på extra stat för år 1912 beräkna ett belopp af 200,000 kronor.

I särskild skrifvelse har Riksdagen, som icke bifallit detta förslag, anmält sitt beslut i ärendet.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för anordnande af järnvägsspår samt anläggande af vagnvåg inom Sätters hospitals område på extra stat för år 1912 bevilja ett anslag af 23,900 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af tillgängliga medel förskottsvis redan under år 1911 utanordna beloppet.

Hvad i detta ärende förekommit har synt Riksdagen styrka behovet och lämpligheten af den utaf Eders Kungl. Maj:t föreslagna spår-anordningen. Vidkommande den föreslagna inlösningssumman för redan förefintligt spår, 14,000 kronor, har Riksdagen ej kunnat undgå att finna densamma, jämförd med det spåret åsatta realisationsvärde, 4,400 kronor, påfallande hög. Emellertid har, enligt hvad som framgår af Riksdagens vederbörande utskott tillhandakomna skrifvelser i detta ärende från medicinalstyrelsen, förvaltningen i entreprenörens för hospitalsbygget G. S. Hallströms konkurs anført, att Hallström vidtagit ifrågavarande järnvägsanläggning först efter samråd med medicinalstyrelsen, som förklarar densamma äfven efter byggnadsverksamhetens

afslutande nödvändig för hospitalets räkning, hvarför staten helt visst skulle komma att inlösa spåret, därest det anlades i af medicinalstyrelsen angifven riktning och utfördes med hänsyn till framtida bestånd.

Medicinalstyrelsen har i anledning af detta konkursförvaltningens yttrande meddelat, att, sedan Hallström afgifvit anbud å uppförandet af byggnader för Sätters hospital och kontrakt af honom underskrifvits, hade han — under framhållande af de stora ekonomiska fördelar han skulle hafva af ett järnvägsspårs framdragande till byggnadsplatsen — gjort framställning om, att medicinalstyrelsen skulle låta utföra nämnda järnväg. Härtill hade medicinalstyrelsen emellertid inga medel sig anvisade, men styrelsen underrättade Hallström om, att i den för Sätters hospitalsanläggning utarbetade planen framhållits behovet af att hospitalet genom ett bispår sattes i förbindelse med Sätters järnvägsstation, samt att styrelsen vore sinnad att framdeles i vederbörlig ordning ingå till Eders Kungl. Maj:t med förslag, att statsverket skulle till skäligt pris öfvertaga ett af Hallström eventuellt anlagdt järnvägsspår, under förutsättning att anläggningen blefve solid och att spårets riktning inom hospitalet blefve för hospitalet lämplig.

Då af hvad sålunda förekommit synes framgå, att Hallström haft grundad anledning beräkna, att spåret skulle, därest det utfördes i enlighet med hvad medicinalstyrelsen förutsatt, af staten öfvertagas, har Riksdagen icke velat motsätta sig att för ändamålet anvisa den begärda summan. I öfrigt har Riksdagen intet att erinra mot hvad Eders Kungl. Maj:t i fråga om anordnande af nämnda järnvägsspår föreslagit.

Hvad däremot vidkommer den föreslagna vagnvägen, som beräknats kosta 4,000 kronor, har Riksdagen ej kunnat af hvad i detta afseende anförts vinna öfvertygelse om behovet eller lämpligheten att anlägga en dylik, hvarför Riksdagen ej funnit skäl bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag därom.

Riksdagen har på det sätt bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, att Riksdagen för anordnande af järnvägsspår inom Sätters hospitals område på extra stat för år 1912 beviljat ett anslag af 19,900 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af tillgängliga medel förskottsvis redan under 1911 utanordna beloppet.

40:o) Under punkt 39 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen att för inlösen af byggnader å det af staten förvärfvade området af Växjö Östergård, tillhörande lägenheterna Fagraholm, Karlslund och Sjöbol samt torpet Lybeck å extra stat för år 1912 bevilja ett anslag af 10,050 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af tillgängliga medel förskottsvis redan under år 1911 utanordna beloppet.

Hvad i ärendet förekommit synes Riksdagen ådagalägga, att ifrågavarande byggnader lämpligen böra för Växjö hospitals räkning förvärfvas för att användas till bostäder för hospitalets betjäning; och då Riksdagen mot det beräknade priset för byggnaderna icke haft något att erinra, har Riksdagen för *inlösen af byggnader å det af staten förvärfvade området af Växjö Östergård, tillhörande lägenheterna Fagraholm, Karlslund och Sjöbol samt torpet Lybeck*, å extra stat för 1912 beviljat ett anslag af 10,050 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af tillgängliga medel förskottsvis redan under år 1911 utanordna beloppet.

41:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till upprätthållande af verksamheten vid de genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade s. k. *folksanatorierna* på extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 200,000 kronor att användas i enlighet med af Eders Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

42:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1909—1911 ägt rum, dels till *bidrag för uppförande eller inrättande af tuberkulossjukvårdsanstalter*, företrädesvis tuberkulossjukstugor, tuberkulossjukhus och tuberkulosafdelningar på andra sjukvårdsanstalter, på extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 400,000 kronor; dels beslutat, att i afseende å allmänna bestämmelser för åtnjutande af statsbidrag från berörda anslag skall gälla hvad i Riksdagens skrifvelse den 30 maj 1908, nr 195, bestämts beträffande anslag för år 1909; dels medgifvit, att, därest af Riksdagen till ifrågavarande ändamål förut beviljade belopp icke blifva till fullo tagna i anspråk de år, hvarför de anvisats, återstoden må för ett annat år för ändamålet disponeras; dels medgifvit, att jord, som står under kronans omedelbara disposition eller tillhör någon af de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna allmänningar eller någon af de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, hvilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, må, efter af Eders Kungl. Maj:t i hvarje särskildt fall verkställd pröfning, utan särskild ersättning till kronan på de villkor i öfrigt, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, upplåtas till landsting, kommuner, föreningar eller enskilda för anläggning af tuberkulossjukvårdsanstalter; dels ock medgifvit, att berörda bestämmelser må äga tillämpning jämväl å redan skedd upplåtelse för ifrågavarande ändamål, under villkor likväl, att ersättning icke redan blifvit till kronan inbetald.

43:o) Eders Kungl. Maj:t har i 42 punkten af sjätte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att dels till *bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulos-*

sjukvårdsanstalter på extra stat för år 1912 anvisa ett förslagsanslag af 405,000 kronor; dels ock att i afseende å allmänna bestämmelser för åtnjutande af ifrågavarande statsanslag besluta:

att statsbidrag må utgå allenast till sådan anstalt, som pröfvas vara på tillfredsställande sätt anordnad och där afgiften för vårdplats i allmän sjuksal för person, tillhörande vederbörande kommun eller landstingsområde, icke utgår med högre belopp än 1 krona för dag;

att statsbidraget må bestämmas till högst 50 öre för dag och patient, för hvilken afgiften ej är högre än 1 krona om dagen, dock med den inskränkning att för län eller stad, som ej deltagar i landsting, statsbidrag ej i något fall må utgå till flera sjukplatser än en på hvarje tusental af länets eller stadens invånare, häri dock ej inberäknadt antalet sjukplatser å kustsjukhus och kustsanatorier för skrofulösa barn, samt med undantag därjämte beträffande Jämtlands och Norrbottens län, där statsbidrag må utgå för hvarje sjukplats utan inskränkning i förhållande till invånarantalet; och

att Eders Kungl. Maj:t i öfrigt må föreskrifva de bestämmelser och villkor, som för statsbidragets åtnjutande kunna finnas lämpliga att stadga.

Då, på sätt af utredningen i ärendet framgår, behovet af ifrågavarande anslag får anses såsom en följd af Riksdagens beslut om beviljande af anslag till bidrag för uppförande eller inrättande af tuberkulossjukvårdsanstalter samt Riksdagen icke funnit anledning till anmärkning emot vare sig grunderna för beräkningen af anslaget belopp eller de för bidrag från anslaget föreslagna villkor, har Riksdagen
dels till bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter på extra stat för år 1912 anvisat ett förslagsanslag af 405,000 kronor;
dels ock i afseende å allmänna bestämmelser för åtnjutande af ifrågavarande statsanslag beslutat:

att statsbidrag må utgå allenast till sådan anstalt, som pröfvas vara på tillfredsställande sätt anordnad och där afgiften för vårdplats i allmän sjuksal för person, tillhörande vederbörande kommun eller landstingsområde, icke utgår med högre belopp än 1 krona för dag;

att statsbidraget må bestämmas till högst 50 öre för dag och patient, för hvilken afgiften ej är högre än 1 krona om dagen, dock med den inskränkning att för län eller stad, som ej deltagar i landsting, statsbidrag ej i något fall må utgå till flera sjukplatser än en på hvarje tusental af länets eller stadens invånare, häri dock ej inberäknadt antalet sjukplatser å kustsjukhus och kustsanatorier för skrofulösa barn, samt med undantag därjämte beträffande Jämtlands och Norrbottens län,

där statsbidrag må utgå för hvarje sjukplats utan inskränkning i förhållande till invånarantalet; och

att Eders Kungl. Maj:t i öfrigt må föreskrifva de bestämmelser och villkor, som för statsbidragets åtnjutande kunna finnas lämpliga att stadga.

44:o) Då Riksdagen icke haft något att erinra mot hvad Eders Kungl. Maj:t uti punkt 43 af denna hufvudtitel föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1912 beviljat ett anslag af 2,700 kronor att användas till *stipendier för läkare, som genomgå utbildningskurser i tuberkulossjukvård.*

45:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen

dels medgifvit att för fullbordande af arbetena med uppförande af ett för 110 manliga patienter afsedt *tuberkulossanatorium å Spenshults kronopark* i Hallands län samt *en paviljong* för 10 manliga patienter vid *Österåsens sanatorium* för en kostnad, inberäknadt utgifter för inventarieanskaffning, af 775,000 kronor, må under åren 1911 och 1912, utöfver förut anvisade medel, användas af allmänna besparingarna å fjärde hufvudtiteln 234,375 kronor och å femte hufvudtiteln 78,000 kronor;

dels ock för ändamålet å extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 62,625 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af tillgängliga medel förskottsvis redan under år 1911 utanordna sistnämnda belopp.

Vattenfallsstyrelsen.

46:o) Under punkt 45 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 22,000 kronor, att ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för verkställande af undersökningar och arbeten för åstadkommande af en skematisk förteckning och beskrifning öfver Sveriges vattenfall i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den i statsrådsprotokollet öfver civildepartementsärenden den 13 januari 1911 angifna planen.

Riksdagen har på extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 22,000 kronor, att ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för verkställande af undersökningar och arbeten för åstadkommande af *en skematisk förteckning och beskrifning öfver Sveriges vattenfall* i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den i statsrådsprotokollet öfver civildepartementsärenden den 13 januari 1911 angifna planen.

Riksförsäkringsanstalten.

47:o) Under punkt 46 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för upprätthållande af riksförsäkringsanstaltens verksamhet på extra stat för år 1912 bevilja ett förslagsanslag af 148,000 kronor.

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot hvad Eders Kungl. Maj:t i detta afseende föreslagit, har Riksdagen för *upprätthållande af riksförsäkringsanstaltens verksamhet* på extra stat för år 1912 beviljat ett förslagsanslag af 148,000 kronor.

48:o) Med anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t under punkt 47 af denna hufvudtitel föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1912 anvisat ett förslagsanslag af 15,500 kronor att användas till *ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med uppbörd och utbetalningar för riksförsäkringsanstalten*.

Diverse anslag.

49:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för *anordnande af inspektion öfver elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring* på extra stat för år 1912 anvisat

dels 20,000 kronor till arfvoden under samma år åt fyra inspektörer med 5,000 kronor till enhvar af dem, för år räknadt;

dels och 1,400 kronor till ersättning till ett skrif- och ritbiträde åt bemälda inspektörer.

50:o) Under punkt 49 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, i afvaktan på proposition om anslag till bestridande af kostnaden för den genom statens försorg anordnade medlingen i arbetstvister, för sådant ändamål på extra stat för år 1912 beräkna ett belopp af 40,000 kronor.

Enligt hvad Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen för år 1912 på extra stat anvisat ett förslagsanslag af 25,000 kronor att ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande och användas till ersättning åt förlikningsmän för medling i arbetstvister.

51:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att i och för befrämjande och organiserande af den offentliga arbetsförmedlingen i

riket i enlighet med de af Riksdagen tidigare godkända grunder på extra stat för år 1912 anvisa ett förslagsanslag af 40,000 kronor.

Riksdagen har för år 1912 på extra stat anvisat ett förslagsanslag af 40,000 kronor i och för *befrämjande och organiserande af den offentliga arbetsförmedlingen i riket* i enlighet med de af Riksdagen tidigare godkända grunder.

52:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för understödjande af nationalföreningens mot emigrationen verksamhet på extra stat för år 1912 bevilja ett anslag af 10,000 kronor.

Riksdagen har, i likhet med hvad för åren 1910 och 1911 ägt rum, för *understödjande af nationalföreningens mot emigrationen verksamhet* på extra stat för år 1912 beviljat ett anslag af 10,000 kronor.

53:o) Eders Kungl. Maj:t har för betäckande af vissa i statsrådsprotokollet omförmälda förskott, sammanlagdt 640,875 kronor 29 öre af Riksdagen äskat ett extra anslag för år 1912, hvilket för undvikande af öretal i riksstaten ansetts böra bestämmas till 640,876 kronor.

Riksdagen har till betäckande af ofvan omförmälda, af *statskontoret förskottsvis bestridda utgifter* på extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 640,876 kronor.

54:o) Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t under punkt 53 af denna hufvudtitel föreslagit, har Riksdagen till beredande i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 januari 1911 angifna grunder, af *extra lönetillägg för innevarande år* åt en del tjänstemän och betjante i till civildepartementet hörande ämbetsverk och kårer å extra stat för år 1912 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp af 70,000 kronor.

Stockholm den 30 maj 1911.

Med undersätlig vördnad.

*Bil. Litt. A.***Ordinarie anslagen under riksstatens Sjätte hufvudtitel.**

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
	Ersättningar.					
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Civildepartementet.						
Statsministern, lönefyllnad, <i>förslagsanslag</i> , högst	6,500	—	—	—	6,500	—
Statsråden utan departement, 3 à 15,000 kronor	45,000	—	—	—	45,000	—
Departementschefen.....	17,000	—	—	—	17,000	—
Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli	93,300	—	—	—	93,300	—
Regeringsrätten	93,700	—	—	—	93,700	—
Öfverståthållarämbetet	97,022	—	—	—	97,022	—
Landsstaterna i länen (däraf 193,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)	3,068,635	—	—	—	3,068,635	—
Väg- och vattenbyggnadsstaten (däraf två särskilda <i>reservationsanslag</i> , till expenser för allmänna arbeten och till vägundersökningar, hvardera å 45,000 kronor).....	227,000	—	—	—	227,000	—
Vägar och kommunikationer.....	12,000	—	—	—	12,000	—
Jordförluster genom kanal- och väganläggningar, <i>förslagsanslag</i>	2,700	—	4,567	—	7,267	—
Medicinalstyrelsen med dithörande stater (däraf 12,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)	1,027,700	—	—	—	1,027,700	—
Bidrag till extra provinsialläkares aflönande	30,000	—	—	—	30,000	—
Resestipendier åt civile läkare.....	3,500	—	—	—	3,500	—
Ortopediska institutet.....	8,250	—	—	—	8,250	—
Vaccinationens befrämjande, <i>reservationsanslag</i>	7,700	—	—	—	7,700	—
Till bestridande af kostnader för allmän hälso- och sjukvård, <i>förslagsanslag</i>	185,000	—	—	—	185,000	—
Svenska läkarsällskapet	3,000	—	—	—	3,000	—
Lasarettets underhåll.....	15,774	—	—	—	15,774	—
Till gäldande af Sveriges andel i kostnaderna för den internationella hälsovårdsbyrån i Paris, <i>förslagsanslag</i>	7,000	—	—	—	7,000	—
	Trppt	4,950,781	—	4,567	—	4,955,348

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
			Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Trpt	4,950,781	—	4,567	—	4,955,348	—
Hospitals underhåll, <i>förslagsanslag</i>	3,500,000	—	—	—	3,500,000	—
Till underhåll af Järfös sjukhus för spetälska	22,000	—	—	—	22,000	—
Anstalter för obildbara sinnesslöa, <i>förslagsanslag</i>	75,000	—	—	—	75,000	—
Karantänsinrättningen på Käsö, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	16,600	—	—	—	16,600	—
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	265,000	—	—	—	265,000	—
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	50,000	—	—	—	50,000	—
Postafgifter för tjänstebref och dylika försändelser, <i>förslagsanslag</i>	860,000	—	—	—	860,000	—
Till upprätthållande af försäkringsinspektionens verksamhet, <i>reservationsanslag</i>	53,000	—	—	—	53,000	—
Till sjukkasväsändets befrämjande, <i>förslagsanslag</i>	1,300,000	—	—	—	1,300,000	—
Till bestridande af statens bidrag till fiskares försäkring, <i>förslagsanslag</i>	16,000	—	—	—	16,000	—
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	425,756	—	—	—	425,756	—
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	12,000	—	—	—	12,000	—
Summa	11,546,137	—	4,567	—	11,550,704	—

*Bil. Litt. B.***Extra ordinarie anslagen under riksstatsens Sjätte hufvudtitel.**

	Kronor.	öre.
Civildepartementet.		
<i>Civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli:</i>		
Till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i civildepartementet, <i>förslagsanslag</i>	13,540: —	
» aflönande af en extra föredragande inom civildepartementet	7,000: —	
Godtgörelse till ytterligare en särskild föredragande inom civildepartementet	4,000: —	
Till förhöjning af de inom civildepartementet anställda amanuensernas arvoden m. m.	15,900: —	
	40,440	—
<i>Öfverståthållarämbetet:</i>		
Till utgifvande af tidningarna »Polisunderrättelser» och »Meddelanden angående automobiltrafik» samt för arkivinredning m. m. i dessa tidningars redaktionslokal		25,000 —
<i>Landsstaterna i länen:</i>		
Till aflönning och underhåll af särskild polisstyrka på landet, <i>förslagsanslag</i>	350,000: —	
» beredande af tillfällig löneförbättring åt kronofogdar, häradsskrifvare och länsmän, <i>förslagsanslag</i>	794,800: —	
» ersättning för juridiskt biträde åt de svenska lapparna i Norge samt till lappfogdar och lappförmän äfvensom ordningsmän inom lappbyarna.....	20,500: —	
		1,165,300 —
<i>Väg- och vattenbyggnadsstaten:</i>		
Till förstärkning af arbetskrafterna hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen under år 1911	5,000: —	
» anordnande af inspektion å enskilda järnvägars rullande materiel.....	6,000: —	
» undersökningar af mindre hamnar och farleder m. m.....	10,000: —	
» bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar.	1,750,000: —	
» understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder	500,000: —	
Trpt 2,271,000: —	1,230,740	—

		Kronor.	öre.
	Trpt 2,271,000:—	1,230,740	—
Till anläggande af enklare vägar i Västerbottens läns öfre lappmark.....	30,000:—		
» bestridande af kostnaderna för förlängning af vägbrytaren vid Hanö hamn i Mjällby socken af Blekinge län	24,300:—	2,325,300	—
<i>Medicinalstaten:</i>			
Till provisorisk löne reglering för ordinarie befattningshavare i medicinalstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	19,200:—		
» personligt lönetillägg till tillförordnade medicinalrådet Gustaf Richard Stenbeck	600:—		
» aflönande af en extra vaktmästare hos medicinalstyrelsen	1,175:—		
» arvode för en kontrollant af hospitalens ekonomiska förvaltning	5,800:—		
» bekostande af behandling enligt den s. k. ljusmetoden af medellösa, med sjukdomen »lupus vulgaris» behäftade personer från landsorten, <i>förslagsanslag</i>	15,000:—		
» täckande af brist å ett till Järfös sjukhus för spetälska anvisadt anslag m. m.	8,250:—		
» gratifikation åt medicine licentiaten Karl George Lindgren	2,400:—		
» anläggning af ett hospital i närheten af Östersund	750,000:—		
» uppförande af bostadshus vid Uppsala hospital och asyl	75,000:—		
» anordnande af järnvägsspår m. m. inom Sätters hospitals område	19,900:—		
» inlösen af byggnader å ett staten tillhörigt område af Växjö Östergård	10,050:—		
» upprätthållande af verksamheten vid de genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade s. k. folksanatorierna.....	200,000:—		
» bidrag för uppförande eller inrättande af tuberkulossjukvårdsanstalter.....	400,000:—		
» bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter, <i>förslagsanslag</i> ..	405,000:—		
» stipendier för läkare, som genomgå utbildningskurser i tuberkulossjukvård.....	2,700:—		
» uppförande af ett tuberkulossanatorium å Spenshults kronopark samt en paviljong vid Österåsens sanatorium	62,625:—	1,977,700	—
<i>Vattenfallsstyrelsen:</i>			
Till verkställande af undersökningar och arbeten för åstadkommande af en schematisk förteckning och beskrifning öfver Sveriges vattenfall		22,000	—
<i>Riksförsäkringsanstalten:</i>			
Till upprätthållande af riksförsäkringsanstaltens verksamhet, <i>förslagsanslag</i>	148,000:—		
» ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med uppbörd och utbetalning för riksförsäkringsanstalten, <i>förslagsanslag</i>	15,500:—	163,500	—
	Trpt	5,719,240	—

		Kronor.	öre.
<i>Diverse anslag :</i>		Trpt	5,719,240 —
Till anordnande af inspektion öfver elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring.....	21,400:—		
» bestridande af kostnaden för den genom statens försorg anordnade medling i arbetstvister	25,000:—		
» befrämjande och organiserande af den offentliga arbetsförmedlingen i riket, <i>förslagsanslag</i>	40,000:—		
» understödjande af nationalföreningens mot emigrationen verksamhet	10,000:—		
» ersättning åt länsmannen A. Egerström för ett husrötebelopp, som han ej kunnat af företräda ren utfä	1,580:—		
» betäckande af vissa utaf statskontoret förskottsvis bestridda utgifter	640,876:—		
» beredande af extra lönetillägg för år 1911 åt en del tjänstemän och betjante i till civildepartementet hörande ämbetsverk och kårer, <i>förslagsanslag</i>	70,000:—	808,856	—
	Summa	6,528,096	—